

Slovenski

PRIJATELJ.

Izhaja enkrat v mesecu.

Velja 4 gold. av. velj. na leto.

Štev. 4. V Celovcu 15. aprila 1879. XXVIII. tečaj.

Pridiga za II. nedeljo po veliki noči.

(Od dobrih in slabih ovčic Jezusovih. Gov. J. T.)

Topolovac 13/4 902

„Jes sem dobri pastir in poznam svoje ovce, tudi one me poznajo in bodo slišale moj glas.“ (Jan. 10, 11.)

Vvod.

Najlepša podoba, kateri se Jezus sam primerja, je podoba dobrega pastirja. V današnjem sv. evangelju pravi sam od sebe: „Jes sem dobri pastir“ in da bi resnico teh besed z najkrepkejšim dokazom poterdil, pristavi: „Jes dam življenje za svoje ovce.“ — Ali ta dobri pastir tirja od svojih ovce, da njegov klic poslušajo, rekoč: „One bodo slišale moj glas.“ Za tem ljubeznjivim glasom bi morale vse ovčice, tudi zgubljene, rade hoditi. O kako lepo bi bilo, ko bi se smelo zdaj od vseh kristjanov reči, kar je enkrat sv. Peter rekel od prvih kristjanov, ki so živeli raztrešeni po svetu med neverniki: „Vi ste bili, kakor zgubljene ovce, zdaj pa ste se vernili k pastirju in škofu svojih duš.“ (1. Pet. 2, 25.)

O da bi pač tudi zdaj vsi kristjani v velikem ovčnjaku Jezusovem, t. j. v pravi katoliški cerkvi, prav radi poslušali glas dobrega pastirja! On sam scer ne govori več k njim; ali on govori skoz usta tistih, ktere je namesto sebe pastirje postavil. In to so nasledniki apostolov, škofi in drugi mešniki. Njim je rekel Jezus: „Kdor vas posluša, mene posluša, in kdor vas zaničuje, mene zaničuje.“ (Luk. 19, 16.) Škofom in mešnikom govori sv. Peter (1. Pet. 5, 2): „Pasite izročeno vam čredo božjo.“ Nje opominja sv. apostelj Pavelj: „Pazite na sebe in na celo čredo, v

kteri vas je sv. Duh postavil, da vladate cerkev božjo, katero si je pridobil s svojo kervjo.“ (Act.)

Ja od dobrih ovčic se tudi sme pričakovati in zanašati, da rade poslušajo glas svojega pastirja. Pa žalibog, v ovčnjaku Jezusovem je tudi veliko-veliko slabih — grintovih — ovec, ktere zaničujejo pastirja. Jezus jih imenuje kozle, ko govori od poslednje sodbe, rekoč, „da bo vse ljudi takrat na dvoje razdelil, kakor loči pastir ovce od kozlov, in scer bo postavil ovce na desno, kozle pa na levo.“

Ker pa bo vsaki izmed nas čisto gotovo na tisti strani stal, katero si zdaj na zemlji sam izvoli, bo dobro, da se nekoliko učimo, kteri razloček je med dobrimi in slabimi ovcami Jezusovimi, ali da se učimo, na čem se spoznajo dobre, na čem pa slabe ovce. Po tem naj vsaki za sebe presodi, na kateri strani on zdaj stoji, in na kateri bo enkrat stal. Pripravite se!

I. del.

Dobre ovčice Jezusove, ali kar je vse eno: dobri kristjani se iz treh znamenj spoznajo. Kdor te tri lastnosti ima, sme se šteti med dobre; kdor jih še nima, naj si prizadeva pridobiti si jih. Jezus sam nam te tri znamenja pove rekoč: „In bodo poslušale moj glas, itd.“ in od dobrega pastirja pravi: Ovce hodijo za njim, zato ko poznajo njegov glas.

a) Pervo znamenje dobrih kristjanov je tedaj, da radi poslušajo besedo božjo: oni spoznajo, da glas njihovega dušnega pastirja je glas božji; dobri kristjan je prepričan, da dušni pastir ga nič drugega ne učijo in učiti ne smejo, kakor besede, nauke Jezusove in njegove sv. cerkve. Zatoraj si taki kristjani mislijo: Bog mi govori skoz usta svojega namestnika, svojega poslanca; toraj moram verovati, kar on uči, in storiti, kar on zapoveduje. — Dobri kristjan se nikdar ne začudi, ako sliši, da se v pridigah ojstro tepejo in bičajo pregrehe, ktere svet tako rad zagovarja; zato ker ve, da postava božja zaverže hudo, in da pridigar, ker je oznanovavec in poterjeni razlagovavec božje postave, tudi greh zavreči mora. Kakošen pastir bi bil to, ki bi svojim ovčicam to, kar je grešno, dovolil? Njega bi zadele ojstre besede, ktere Bog v stari zavezi govori skoz usta svojega preroka: (Izaija 5, 20) „Gorje vam, ki hudo imenujete dobro, dobro pa hudo, ki storite temo v luč, svitlobo pa v temo; ki sladko imenujete kisló, kisló pa pravite, da je sladko.“

b) Drugo znamenje dobrega kristjana je, da hodi za glasom svojega pastirja.

On ne spozna samo to, da Bog skoz pridigarja k njemu govori, ampak on si tudi prizadeva, zaslišane nauke spolnovati.

Kakošne ovce so to, ki slišijo, da jih pastir kliče, pa ne

gredó za njim? Kakošni kristjani bi bili tisti, ki slišijo in poslušajo govoriti svojega dušnega pastirja in ga pustijo klicati in govoriti, dokler se mu poljubi, pa bi se malo zmenili zato? — Sv. apostelj Pavelj pravi v svojem listu do Rimljanov (2, 13.) „Ne tisti, ki poslušajo postavo, so pravični pred Bogom, ampak tisti, ki jo spolnujejo, bodo opravičeni.“ Dobri kristjan dobro ve besede Jezusove, ki pravi: „Blagor tistim, ki božjo besedo poslušajo in jo v sercu ohranjajo t. j. spolnujejo.“ (Luk. 11, 18.) Pravi kristjan pozna opominovanje sv. aposteljna Jakoba, ki pravi: „Bodite spolnovavei besede božje in ne samo poslušavci, drugače sami sebe goljufujete“ (Jak. 1, 22.) — In, če dušni pastir z božjim naukom tudi lastni lepi izgled daje ovčicam svojim, kakor naročuje sv. apostelj Pavelj svojemu učencu Titu (2, 7.): „V vsem se kaži sam kakor lep izgled dobrih del“, takrat se dobri kristjan veseli, in še z večo ljubeznijo se oklene svojega dušnega pastirja. Kaj pa, če bo se zgodilo, da dušni pastir dobre nauke, pa slab izgled daje svojim? Takrat spet veljajo besede Kristusove. On namreč je Judom zapovedal, da naj vedno spolnujejo nauke in opominovanje farizejev in pismoučenih, čeravno so bili ti hudobni. Rekel je: (Mat. 23, 3.) „Vse, kar vam rečejo, spolnujte in storite; po njih delih pa se ne ravnajte.“ Dobri kristjan omiluje takega pastirja, pa njegov slabi izgled rad izgovarja kakor človeško slabost, nauk pa vendar vedno spozna za besedo božjo, ktero je treba ne samo poslušati, ampak tudi spolnovati.

c) Tretje znamenje dobre ovčice Jezusove je, da opominovanje, svarjenje in tudi kazni svojega pastirja mirno in ponižno sprejemlje in se po njih ravna. Kdo zamore reči, da nikdar kaj napčnega, kaj krivega ne stori? Kdo je, ki bi ne zaslužil včasih koristnega svarjenja?

Dolžnost je dušnega pastirja, da ni vedno mehke in mil, ampak da je ob pravem času tudi oster. Sv. apostelj Pavelj naročuje svojemu učencu Titu (2, 15.): „Uči, opominjaj, zavračaj celo krepko (tehtno) in nikdo naj te ne zaničuje.“ In svojemu dragemu učencu škofu Timoteju piše ravno tisti sv. apostelj: „Oznanuj besedo božjo, in ne odjenjaj, naj bo priležno ali nepriležno, zavračaj, kaznuj, opominjaj z vso poterpežljivostjo in učiteljsko modrostjo.“ (2 Tim. 4, 2.)

Vse to vejo dobre ovčice Jezusove, in iz teh treh znamenj se spoznajo, da glas pastirja radi poslušajo, ga radi ubogajo, pa se tudi ojstrosti pastirjevi radi podveržejo. In take ovčice bodo gotovo enkrat stale na desni strani božjega pastirja, takrat ko „bo le en pastir in ena čreda.“ —

II. del.

Tudi slabe, hudobne ovčice, ki so v čredi Jezusovi, se spoznajo iz treh lastnosti. Koristno bo, da tudi od teh nekaj slišimo.

a) Pervo znamenje je, da jim je glas pastirja zopern. So nekteri, ki nikdar k pridigi ne hodijo, in so zadovoljni, da ob nedeljah en kos sv. maše vjamejo, in še zato jim ni velika skerb. Če jih vprašamo, zakaj da pridig nočejo poslušati, bodo rekli: Saj to že vse vem, kar pridigujejo, kaj bom poslušal? — Tistim odgovorim to: Neki gospod visokega stanu, in vsestransko, tudi v kerščanski veri izverstno, visoko učen, je prav marljivo hodil k pridigi in kerščanskemu nauku. Ko ga prijatli enkrat prašajo, zakaj da k pridigi še hodi, ko vendar vse to dobro ve, odgovori jim: Res, da dobro že vem vse to, pa ne spominjam se vselej sam na to; zato hodim k pridigi, da se spomnim na to, kar imam kakor kristjan storiti.

Drugi so, ki jim je beseda božja zoperna zato, ker se jim sitno zdi resnico poslušati, ktera jih večidel zadene; zatoraj rajši izostajajo, ali pa se naslanjajo na podvoje pri cerkvenih vratih in zunaj na stenah, čisto podobni nekdanjim kristjanom, ki so morali zavoljo grehov očitno pokoro delati, da niso smeli v cerkev iti, ampak so morali zunaj stati. — Taki bi radi s prižnice le sladke, ljubeznjive besede slišali — resnice pa ne; taki bi radi drugačno evangelje slišali, kakor tistega, ktereга naročuje Jezus Kristus oznanovati. Takim se ne sme nič omenjati od molitve, od posta, in od milošnje, takim se ne sme reči, da naj se goljufije in krivice varujejo, ampak hvaliti bi jih moral zavoljo njih pregreh, njim bi moral pridigar reči: Kratka molitvica vsakih 14 dni enkrat je dovolj, kaj boš veliko molil. In namesto k milošnji jih nagibati, moralo bi se jim reči: Obderži sam svoje denarje in pusti reveže, naj sami za se skerbijo.

Taki nauki bi se mnogim dopadali, ki se katoljške kristjane imenujejo. Zalibog, da se v današnjih časih tako natanjko spolnujejo besede sv. aposteljna Pavlja, ki jih je pisal Timoteju (2 Tim. 4, 3.—4.): „Prišel bo čas, ko zdravega nauka ne bodo mogli prenašati, ampak si bodo po lastni volji zbirali učениke, ki jim bodo sladko na ušesa govorili, in njih posluh od resnice odvrčali in k zmišljenim rečem obračali.“

Zavoljo resnice se nikdo ne sme bati, komu se zameriti, posebao pa pridigar ne, zakaj le tako je pravi naslednik svojega božjega učenika. — „Ako bi jes ljudem dopadel, pravi sv. apostelj Pavelj, bi Kristusov služabnik ne bil.“

Sploh pa je tiste, ki nočejo poslušati besede božje Jezus sam že pred 18 sto leti obsodil, takrat ko je rekel farizejem: „Kdor je iz Boga, posluša besedo božjo. Zatorej je vi ne poslušate, ker niste iz Boga.“ (Jan. 8, 47.)

Če je želodec pokvarjen, najljubše jedi ne more prenašati, — ako se kristjanu stidi beseda božja — gotovo je na duši bolen, naj reče kar hoče.

b) Drugo znamenje slabega kristjana je, da, če že tudi po-

sluša besedo božjo, da se po njej ne ravna. Ker pa noče očitno veljati za zasramovavca božjih postav, išče si vsake verste izgovorov. Le enega hočem omeniti. Kolikokrat slabi kristjani pravijo: „Duhovniki nam vse hočejo prepovedati; zakaj pa ti in uni tako živijo, zakaj pa bi mi ne smeli? Zakaj pa je bogatino in imenitnim to dovoljeno, nam pa ne“?

Najpoprej na to odgovorim, da duhovniki sami nič ne prepovedujejo, ampak sv. cerkev, ktera pa ima od Jezusa pravico, svojim podložnim dajati zapovedi take, kakoršne ona za dobre in koristne spozna, ne pa kakoršne se temu ali unemu posebej poljubijo. — Dalje ima sv. cerkev pravico, od svojih udov tirjati pokorščino tako, da, kdor jej pokorščino odreče, sam sebe izključi iz družbe katoliške. „Kdor cerkve ne posluša, naj ti bo kakor nevernik in očiten grešnik“, rekel je Jezus svojim aposteljuom. Dalje se greh tudi imenitnim in bogatim ne dovoli, ampak kdorkoli prelomi božjo ali cerkveno zapoved, on je grešnik, naj nosi gosposko ali kmetsko suknjo.

Tiste pa, ki se na druge izgovarjajo, da drugi tudi tako živijo, prašam: Če jih je veliko hudobnih, ali dobimo s tem mi pravico, tudi hudobno živeti? Če je na svetu veliko tatov, požrešnikov, nečistnikov, ali moramo mi tudi k njim spadati? Ali hudobni potem niso več hudobni, če jih je veliko? Po takem bi morala velika truma razbojnikov, veči ko je, toliko bolj poštena biti.

O kristjani! to je hudo znamenje, se s hudobijo drugih izgovarjati, in ž njo svojo lastno hudobijo zagovarjati! Kaj pravi Kristus od velikega števila hudobnih? On pravi (Mat. 17, 13.): „Prostorne so vrata in široka je cesta ki pelje v pogubljenje, in veliko jih je, ki po njej hodijo.“ Oh času Noetovem je bil celi človeški rod hudoben razun osmih oseb. Ali je pa Bog zato rekel: Ko ste večidelj vsi popačeni, pustil vas bom? Ali je Bog rekel: Preveč jih je, moral bi vse pokončati? O ne! ampak on je rekel Noetu: „Zemlja je napolnjena s krivicami, toraj jih hočem vse z zemljo vred pokončati“ (Gen. 6, 13.). Tako bo se tudi konec sveta godilo. Zastonj se bodo izgovarjali hudobni: saj so tudi drugi tako živeli. Bog jim kliče zdaj: „Ako ne bote pokore storili, bodete vsi enako pogubljeni.“ (Luk. 13, 3.)

Slednjč so še tisti, ki poslušajo besedo božjo, pa je ne spolnujejo, ali pri kterih, kakor pravimo, beseda božja skoz eno uho noter, skoz drugo vun gre; ti ne vejo, kaj katekizem uči, namreč, da, če hočemo, da beseda božja ne bo zastonj, da moramo pridige in kerščanske nauke pazno poslušati, zaslišane resnice na se, ne na druge obračati, — in po njih živeti. — Kdor tedaj po naukih ne živi, ravno s tem kaže, kako mu je treba poslušati besedo božjo, ker še tega ne ve, kar se že otroci v šoli učijo.

c) Tretje znamenje slabega kristjana je, da se svarjenju,

opominovanju in kazni svojega dušnega pastirja zoperstavlja. Če se popačenih ljudi, ki hočejo čisto le po svojih strastih razuzdano živeti, dušni pastir le nekoliko dotakne, če jih še tako ljubeznjivo in rahlo svari, že so po koncu in se zoperstavljajo. Vsaka malenkost, postavim: če se jim listič za velikonočno spoved hitro ne da, ker še tega ne vejo, kar mora vsak kristjan vedeti, hitro ko k pameti pride, jih spravi že v jezo in sovraštvo — postanejo surovi, začnejo kletiti, ne marajo več za božje ne za človeške postave, — slišiš, kako si črez duhovsko in posvetno gosposko jezik brusijo.

O kako taki slabi kristjani sami sebi škodujejo! Namesto da bi jih svarjenje ali opominovanje dušnega pastirja poboljšalo, stori jih še hujše; namesto da bi spoznali, da jim je v korist, čutijo se razžaljene. — Terdovratnost jim samim škoduje; če zdaj ne spoznajo tega, pa bodo takrat, ko se bodo naenkrat, ko bi trenil, videli, da na levi strani božjega sodnika stojijo.

Sklep.

Iz teh znamenj vsak lebko spozna, kam se sme prištevati, ali k dobrim, ali k slabim kristjanom. Iz tega pa tudi vidimo, kako veselo je za tistega, ki je zvesta ovčica v čredi Jezusovi, in kako je nasproti strašno očitauje za hudobne, da se sami izključijo iz te črede dobrega pastirja.

Poslušajte toraj radi besedo božjo, naj se vam oznanuje v lepih, gladkih besedah, ali naj se glasi svarivno, ojestro, naj bo od tega ali unega duhovnika, naj bo v pridigah ali kerščanskih nauk, da ne bote imeli težkega odgovora na sodnji dan za vse tiste besede, ktere so se zastouj govorile s prižnice. Živite po nauk, vbogajte radi dušne pastirje; nepokorščina do dušnih pastirjev v verskih in cerkvenih rečeh je nepokorščina zoper postave božje.

Sprejemljite pa tudi vselej ponižno vsako zasluženo opominovanje ali kazen, vsako koristno svarjenje — sploh dajte se na potu zveličanskem radi voditi, — da bodo vaši dušni pastirji na sodni dan od vas reči zamogli sodniku, kakor je Kristus pred svojim terpljenjem rekel od svojih učencev k nebeškemu Očetu: „Glej, ktere si mi izročil, sem ohranil, in nobeden se ni zgubil.“ (Jan. 17, 22.) Amen.

Pridiga za III. povelikonočno nedeljo.

(Spisal in govoril Fr. Cvetko, l. 1831.)

„Še malo in me več ne bote videli, in spet malo in me bote drugoč videli.“
(Jan. 16, 16.)

V v o d.

Kar je Bog že davno po preroku Izaiju obljubil, to je po današnjem sv. evangelju Jezus Kristus svojim ljubljenim učencem spolnil, namreč: „Kakor, kedar mati koga poljubuje, tolaži, tako bom jes vas tolažil“ (Izaija 66, 13.). Res, ravno tako prijazno in ljubeznjivo tolaži tudi Jezus Kristus po današnjem evangelju svoje učence. — On jim ne taji svojega skorejšnjega odhoda od zemlje, to je svoje bridke smerti: — tudi jim ne zakriva tiste žalosti, ki bo na skorem nad nje prišla: „Še malo, jim reče, in me ne bote več videli, ker odidem k svojemu Očetu, ki me je poslal.“ Kedar mene ne bo več pri vas, bote se jokali in žalovali; ali bodite potolaženi, vaša žalost ne bo jako dolgo terpela: še malo in bote me drugoč videli. Vaša žalost bo minila in se na serčno veselje preobrnila, ko bom jes od smerti vstal in v nebesa šel. Tega veselja pa ne bo nihče od vas vzel. — Kakor je žalost učencev le kratek čas terpela — že érez tri dni so videli častitljivo od smerti vstalega Kristusa, tako tudi vse težave tega sveta le kratek čas terpijo, če je dolgi večnosti primerjamo; potem pa vam pride nebeško veselje, ktero si s težavami prislužiti moramo, ker zavoljo Adamovega greha si ga drugače pripraviti ne moremo. — Nekteri ljudje med nami so silno maloserčni, če jih kaka težava obleti ter tožijo, da so od Boga pozabljeni in zapuščeni, da samo oni težave terpeti morajo in da bi boljše bilo, ko bi ne živeli. Taki ljudje ne poznajo tistega haska ali prida, ki jim iz križev in težav že za ta svet, posebno pa za večnost prihaja.

Moj današnji namen je torej, vam pri vaših križih in težavah, bodi telesnih ali duševnih, kerščansko tolažbo podati. Za voljo tega vprašam:

Kakošnih misli moramo mi kristjani biti, da se nam križi in težave ložeje zdijo? Kakošnih misli morajo biti

1. pravični?
2. krivični?

V imenu Kristusovem, ki je največe težave prenašal, bodite na moje besede pripravljeni!

I. del.

Težave, ki človeka obidejo, so raznoverstne. Eni imajo križ z boleznijo, drugi s siromaštvom, eni z zakonskim tovaršem, drugi s svojimi otroci; eni so poškodovani na polju ali v vinogradih, ali se jim od sosedov težava dela, drugi morajo prenašati pekel svoje vesti. — Namestih (tam) terpijo posamezni ljudje, namestih (tukaj) pa morajo cele družine, ali celi kraji težavo nositi. Pri enih ljudeh težava le kratek čas terpi, pri drugih pa še le na smertni postelji henja. Enim ljudem nevolja pride v hišo, drugi pa grejo v daljne kraje, kjer jih nesreča čaka.

Kaj si moraš tedaj, kerščanski človek, pri takih težavah misliti? S kakimi mislimi se moraš oserčevati, da se ti težave lažje zdijo? Kaj si moraš misliti pred vsem ti pravični?

1. Premisli, da nisi sam, ki terpiš. — O takih je množina. In ravno tisti, ki pravično in pobožno živijo, morajo navadno največje težave prestajati, ker sv. Pavelj tako pravi: „Vsi, kateri hočejo pobožno živeti v Jezusu Kristusu, bodo preganjanje terpeli.“ (II. Tim. 3, 12.) Ali ni to res? Pobožnim ljudem se rado ugovarja; pobožni ljudje se pogostoma ogovarjajo; pobožnim ljudem so lagodni nevoščljivi? — pobožni ljudje sploh silne skušnjave terpijo od sveta, od lastnega mesa in od hudiča. Preštej vse, ki so kedaj na svetu pravično živeli in potem mi povej, koliko si našel takih, ki so bili brez težav?

Križ je imel Adam, ker je bil njegov sin Kajn lagoden; križ je imel Abelj, ker ga je lastni brat Kajn po krivici sovražil; križ je imel očak Jakob, ki je moral pred svojim bratom Ezavom iz ljubljene domovine bežati in dolga leta težavno služiti; križ je imel egiptovski Jožef, ki je po nedolžnem v ječo prišel, ker se je Boga bal in v nečisti greh ni privolil, zato je v težave prišel. Križ je imel Mojzes, kateremu se je nehvaležno izraelsko ljudstvo vstavljalo. Križ je imel David, čigar otroci so bili razuzdani. Križ je imel Tobija, ki je bil dolgo let slep. O kako težek križ je imel Job, ki se je znebil vsega premoženja in vseh svojih otrok, je na smetišču ležati moral, in na vsem životu take mozole imel, da si je moral s škerbinjami život snažiti. Križ so imeli preroki, ki so resnico govorili, pravico branili in za vse to od izraelskega ljudstva sovraštvo prejeli. Križ so imeli aposteljni, ki so veseli glas od kraljestva božjega med ljudstvo širokega sveta nesli, glad prenašali, s šibami tepeni bili in pod mečem ali na križu življenje sklenili. Križ so imeli mučenci, katerim so pagani s tezali život razpenjali, ki so se z divjimi zvermi bojevati morali, katerih mertva trupla so neverniki s smolo polili in mesto bakelj po noči pustili goreti. In zakaj to? Samo zato, ker so Kristusa spoznali in pobožno živeli. Velik križ je imela tudi devica Marija, ki se zavoljo tega imenuje: mati sedem žalosti. Vsi ti so v svojih

težavah pokazali, da so Boga iz vsega serca ljubili, da so bili pravi nasledniki Jezusa Kristusa, ki je kot najsvetejši tudi najteži križ na zemlji nosil in ki nam vsem kliče: „Vzemite moj jarem na se in učite se od mene, ker jes sem krotek in iz serca ponižen.“ „Kdor ne vzame svojega križa na se, in mene noče nasledovati, mene ni vreden.“

Če bi se ti, moj kerščanski sobrat! križem in težavam rad odpovedal, pravi se to toliko, kakor da bi se rad nebesom odpovedal, — nebesom, v katerih sami taki stanujejo, ki so po ojestrem križevem potu hodili.

Tudi nikar ne mislite, vi težački ljudje, da tisti, ki so bogati, zlahtnega in visokega stanu, nimajo križev in težav. Njihovi križi so prostim ljudem zvečkšine skriti, pa zato včasih še bridkejši, kakor vaši. Zlahtniki, kralji in cesarji imajo v vsej obilnosti blaga in svetske časti skerbi, ki jih naglo starajo. Zdaj jih pri sercu teži, da nimajo otrok, katerim bi svoje blago zapustili, in čeravno imajo otroke, so izpitega ali bolnega života. Od nezadovoljnih in zavistnih ljudi se njim po življenju streže; njihovi prijatelji so malokdaj odkritoserčni, ampak zvečkšine prilizovalci; njim blago ravno zato, ker imajo vsega obilno, nobenega veselja ne napravlja, ker se navolijo; njim sama dobrota boleznj pripravi; ker imajo dosti, tudi dosti zgubijo, če nesreča pride; in črez vse to bodo oni Bogu od vsega ostrejši račun dajali. Mala glešt, če je pravično spravljena, ohranja pa lahko vest. Tedaj kmeti in cesarji, bogatci in siromaki, stari in mladi — vsak ima svojo težavo, vsak svoj križ. Ko bi ljudem mogoče bilo, kedaj s križi in težavami se zmenjati, bi gotovo vsak še le pri svojem poprejšnjem križu najrajši ostal. To je moder mož starodavnih časov, po imenu Solon, že davno povedal rekoč: „Ko bi vsi ljudje svoje nevolje na kup znosili, zgodilo bi se berčas, da bi vsak še le rajši svojo poprejšno težavo domu nesel, kakor v velik kup segel, nevedoč, ne bi li še morebiti večje nevolje znova dobil.“ — Ne misli tedaj kristjan, da sam terpiš, in da le ti imaš največo težavo. Če ti je terpljenje že od Boga odločeno, nosi voljno ta svoj križ, ker drugi še težejšega nosijo.

Ni res? še tebi, ki si pravičen, se križi zdijo težki; ali pomisli, kako težki morajo še le tistemu biti, ki mora poleg križeve težave še težo krivične vesti nositi. Če zakonskim ljudem kaj na vskriž pride, kako težko se jim zdi, ko nekatere dni drug drugega ravno ne pogledajo; ko drug drugemu prijazne besede ne ponudi! Ure se njim zdijo dolge, kakor leta; nobeno veselje se serca ne prime; tudi delo jim ne gre od rok. Križeve ure so težke in žalostne ure; ali možu in ženi še postanejo težejše, če je drug drugemu postavimo pri juterni krivico naredil, ali če je kateri zakon prelomil. — Tebi je težko pri sercu, če te sosedi krivijo da si tat, da si zapravljivec, da si podpihovavec, ter svaje delaš. Ali kako težej ti mora biti, če doprinešene krivice o tebi pričajo. Zato pa

pravi sv. Avguštín: „Med vsemi nevoljami človeškega življenja ni nobena večja, kakor pekoča vest grešnih del.“ — Če pravični terpi, najde vendar pri Bogu tolažbo; če pa krivični terpi, ne najde pri Bogu druge, kakor ostro sodbo in zasluženó kazen. Naj se hudo-delniki potajijo, kakor koli hočejo, njihov križ nemirne vesti čim poznej pride, tim težej pride in čeravno se če-znj ne pritožujejo, vendar njegov oster žalec občutijo.

2) Če si pravičen in težavo terpiš, misli si: Križ mi je potreben, ker mi je prava in edina cesta v nebesa. V križih in težavah moram pokazati, da terdno na Boga verujem, na-nj zaupam in ga črez vse ljubim. Kristus sam, ki je do smerti pokoren bil, pravi od sebe: „Ali ni bilo potrebno, da je Kristus to terpel in tako v svojo čast šel?“ (Luk. 24, 26.) Tudi sv. apostelj Pavelj naroča: „Skoz dosti težav moramo v božje kraljestvo iti.“ Sama sladka jed človeku ne ugaja vedno za telesno zdravje, mora zmes tudi kislá in bridka biti; ravno tako za nas ni dobro, če v samih dobrotah živimo, ker se lahko na duši pokvarimo. Bog nas mora s križi in težavami v redu deržati, to je pred grehom okovariti. Izraelci si ne bi nikdar želeli iti iz egiptovske dežele, v kateri so že več stotin let prebivali, ko ne bi bili morali vsakoverstne težave in nevolje od egiptovskega kralja prestajati; ravno tako budijo v vas križi in težave misli na gospoda Boga, kterega smo pozabili, nam oči odprejo, da grehovo gerdobo spoznamo ter se na cesto pridnosti in pobožnosti zopet vernemo. — Naj bo človek v svojih mislih kakorkoli popolen, tudi najpravičniši, vendar kakor sv. pismo pravi, sedemkrat na den pade, in mu je za to potrebno se očistiti, po vseh krajih pa človeka samo križi in težave očistijo.

Ti ljubi moj kerščanski prijatelj praviš: Kdor v šolo ne hodi, malo zna, malo zastopi.“ Jes pa pravim: „Kdor je križe in težave prestal, ta je pri gospodu Bogu v šolo hodil in se dosti naučil. Naučil se je tih in miren biti, naučil se marljivo delati, naučil se ponižen biti, poterpežljiv, veren, zmeren biti, in svoje in svoje bližnje, posebno serčne prijatelje po vrednosti ljubiti, pa poleg tega se z ničim hvaliti. Zato je prava resnica, katero sv. Krizostom uči rekoč: „Težava je naša učiteljica.“ Tak človek od križev in težav zbrúšen ima pred Bogom vrednost in pri ljudeh dopadenje. — Kakor je pri hiši potrebno, da je šiba vedno navzoča in k redu, ovači se otroci ne zaderžijo pridno, tako so tudi težave potrebne, da se ljudje rajši k nebesom nagibljejo. O, ko ne bi bilo lakote in siromaštva, koliko ljudi ne bi delalo! ko ne bi bilo bolezní in pomora, koliko bi se jih znašlo, ki ne bi mislili ne na smert, ne na račun pri Bogu, ne na spoved in ne na pokoro. Ko bi ne bilo težkega dela, bi se nekteri ljudje pokončali v razuzdanem življenju; ali kako truplo, ki je od dela izdelano, drugo bolje ne želi, kakor pokoj, tako tudi človek, ki je od križev in težav otrujen, drugo bolje ne želi, kakor

se z Bogom pomiriti, in potem prestopiti na uni svet in si v krilu božjega usmiljenja počiti. — Glej! tako so križi meni, tebi in vsem ljudem potrebni.

3. Če si pravičen in težava črez tebe pride, misli: V nebesih me čaka veliko plačilo, ktereга se s težavami vreden napravim. To je že Bog po preroku Izaiju obljubil rekoč: „Glej človek! na kratek čas sem te zapustil, ali zato te hočem z obilnim plačilom večnega veselja blagosloviti.“ Ravno tako tolažbo daje Jezus Kristus v današnjem evangeliju svojim učencem rekoč: „Malo časa in vi bote me drugoč videli; vaše serce bode se veselilo in vašega veselja ne bo nihče od vas vzel.“ Le poterpimo dragi kristjani! Po tem kratkem terpljenju bode nam Bog dal večno življenje neminljivega veselja! O milost črez vse milosti! Za kratko terpljenje ti Bog da neizmerno plačilo, neskončno veselje! Zato pa pravi sv. apostelj Pavelj: „Jes mislim, da se terpljenje tega sveta ne more primerjati prihodnej časti, ki se bo v nebesih nad nami pokazala.“ — Ljubljeni kristjani! čeravno bi vse žive dni na zemlji bolni bili, kaj je to terpljenje proti zdravju večnega življenja? Čeravno bi mnogo let ali vse žive dni po nedolžnem sramoto in preganjanje morali terpeti, kaj je ta težava proti nebeški časti? Čeravno bi dolgo časa na zemlji gladovali, kaj je ta glad proti gledanju božjega obličja? Čeravno bi na zemlji dolgo časa ali skoz celo življenje siromaki bili, kaj je to siromaštvo proti nebeški kroni, s katero bomo zavoljo naše poterpežljivosti ali sploh zavoljo dobrih del počeščeni? — Jes vem, kaj bi mi ti nevoljš rad ugovarjal. Ti si misliš: „Kedaj bo pač še to nebeško veselje meni za plačilo? Mene pa nevolje zlo tiščijo!“ — Jes ti odgovarjam: Pri kopj v goricah te tudi težko stane, ali vendar z veseljem koplješ, če misliš, da boš obilno bratvo imel: strujen in z vročimi sragami orješ in seješ, pa vse voljno storiš, če premisliš, da boš poznej dosti našel. Vendar bratvo in žetev ti utegne nesrečna ura vzeti; ti pa si delo opravil, pa včasih le ne dobiš nobenega haska; ali če si iz ljubezni do Gospoda Boga križe in težave voljno prestal, ne more ti nebeškega veselja nihče prikratiti, nihče pomanjšati, nihče vzeti; nebeško veselje ti gotovo na veke ostane. — Ali ti se s tem še ne daš pomiriti, ampak nevolavaš rekoč: „Le dolgo, le dolgo jes že terpeti moram!“ O kerščanska duša, zapomni si to besedo: „Dolgo na zemlji ni večno, ali večno na unem svetu je pač dolgo.“ — Svetniki so te besede dobro zastopili. Sv. Frančišek Seraf. je vedno pravil: „Tako velika je čast, tako veliko plačilo, ktereга od Boga pričakujem, da mi ne dela nobena kazen, nobena bolezen, nobena sramota, nobeno preganjanje žalosti, ampak da me razveseljuje.“ — Sv. apostelj Andrej, ki je že dva dni na križu visel, se ni dal več s križa vzeti, ker se je bal, da bi skoz prenehanje težav zgubil večno čast in veselje. Ravno zavoljo tega, namreč iz velike želje po nebeški časti, je sv. Frančišek Ksaverij vselej, kedar je

kak križ imel, tako molil: „Ne jemlji o Gospod tega križa od mene, če mi večega ne daš.“ — Vi bote mi rekli: „Kdo bi si poleg vsakdanjih križev še za večje prosil?“ Jes pa na to odgovorim: „Tako govorimo mi, ker je pri nas prava vera oslabela, in ljubezen do Gospoda Boga skoro posehnila. Sv. apostelj Pavelj pa pravi: „Ljubezen vse premaga“. To so posvedočili mučenci, ki so poleg muk veseli bili. Sv. Terezija je pravila: „Gospod! ali za tebe terpeti ali umreti.“ — In ravno zavoljo tega, ker nočemo terpeti, nočejo današnje dni služabniki zvesto delati, nočejo pokorni biti, in hoče vsak z lehka in po svoji volji živeti. Zdajnega sveta ljudje so zveksine mehki, se nočejo po Gospodu Bogu ravnati, ampak hočejo, da bi se Bog po njih ravnal. Ali to ni res? — Mnogim ljudem Bog ne more ničesa po volji napraviti. Krivice in težave vsi narobe sodimo. Kakor mali otroci ojstrost svojega očeta samo za kazen porajtajo, tako tudi ljudje križe in težave. Še le, kedar otroci v ostrem strahu odrastejo in k dobremu kruhu pridejo, tedaj se spametovajo in rečejo: Dobra je bila očetova ojstrost; Bog ve, kam bi bili drugače zašli, v kako nevoljo bi brez ojstrosti prišli; — tako tudi mi dobroto težave še le po času, najbolj komaj na unem svetu po vrednosti spoznamo. Zato tudi sv. apostelj Pavelj uči: „Vsaka kazen na tem svetu se nam ne zdi veselje, nego žalost; potem pa miren sad pravice prinese tistemu, kateri se v njej skušajo.“

4. Če si pravičen in težave terpiš misli si: Križ je za me posebna milost božja, posebno znamenje ljubezni božje. To nam poterdi sv. apostelj Pavelj rekoč: „Bratje, vam ni milost prišla samo, da bi na Kristusa verovali, nego da bi za njega tudi terpeli.“ Sv. Krizostom pa na to reče: „Za Kristusa terpeti je večje zasluženje, kakor mertve buditi in čudeže delati; ker če ta dela doprinašam, sem jes Kristusov dolžnik, če pa za njega terpim, je moj dolžnik sam Kristus.“ — Tako tudi sv. Peter piše: „To je milost, če mi po nedolžnem težave terpimo, kajti na tak način naše zasluženje raste.“ (I. Pet. 2, 19.) Za to posebno milost, namreč za križe in težave, bi se mi tudi vsak den Gospodu Bogu zahvaliti morali, ker so nam to posebna znamenja božje ljubezni. Sv. apostelj Pavelj namreč pravi: „Kogar Bog ljubi, tistega tepe in kogar za izvoljenega otroka sprejme, tistemu nadloge naloži.“ Dokler oče otroka kaznuje, je še vedno dobro; ali ko oče reče: „Bodi kakor hočeš, jes persta več na tebe ne položim,“ tedaj je za otroka hudo, ker ga oče iz misli pusti. Zato še enkrat rečem: Tudi za križe in težave se vsak den zahvalite. Ne mermrajte, če morate po nedolžnem terpeti. Pobožni Job je dosti blaga zgubil, velike bolečine preстал, ali bil je poterpežljiv in ves Bogu vdan in Bog mu je več povernil, kakor je bil zgubil. Starodavni in bogaboječi kristjani so rekli, če je nevolja, križ in težava v hišo prišla: Bog nas je obiskal. Storimo tudi mi po njihovem zgledu.

Glejte vi, ki ste pravični, če težave po tej strani pogledate, bodo se vam ložejše zdele; če jim tako vrednost priložite, bodo vas oserčevale. — Zdaj pa moram vam še razložiti, kakošnih misli mora krivični biti, če ga težave obidejo.

II. del.

Poslušaj! krivičnež, kakošne misli moraš ti biti, če te v grešnem stanu težave obidejo. Okorni grešnik! ti si na svetu največi siromak. Grehi te težijo, strah te muči; ti bi rad k Bogu prišel, pa si pred njega ne upaš in dostikrat k njemu iti nočeš, ker si hudega preveč navajen. Kdor hoče k Bogu priti, mora čist biti. — Nad seboj vidiš božjo jezo, pod seboj odpert pekel, pred seboj napote, ki se tvoje pokori zoperstavljajo, zadi za seboj celo versto smertnih grehov, okoli in okoli sebe skušnjave hudih duhov in v sercu grizečega červa krivične vesti. Tako se tebi godi. V takem stanu ti Bog iz očetovskega usmiljenja pošlje križe in težave. Kaj pa si moraš pri teh križih in težavah misliti.

1. Misli si: Jes sem Bogu dosti dolžen: dolžen sem mu do broto, milost, poterpežljivost, ktero je z menoj že tako in tolikokrat imel; za vse to moram plačevati s tim, da voljno prenašam križe in težave, moram za svoje grehe zadosti storiti. — Vsak mora po tisti meri povračati, po kateri je škodo naredil, včasih še mora celo nekaj primekniti. Grešnik pa z grehom neskončno dobroto Gospoda Boga razžali, torej bi tudi na neskončni način razžaljenje popraviti moral. Ali to storiti je človek preslab. Kaj pa Bog stori? S svojim neskončnim usmiljenjem nam na pomoč pride. Ker človek velikega, Bogu primernega zadostila doprinesti ne more, zadovolji se Bog s križi in težavami, ktere človeku za pokoro pošlje. — Ljubljeni kristjani! Če bi bilo naše terpljenje kakorkoli veliko, je vendar proti tistemu razžaljenju, kterega mi z grehom Bogu napravimo, komaj toliko porajtati, kakor eno zerno peska proti pešnati gori, kakor ena kaplja proti vsemu morju. In vendar Bog zavoljo svoje neskončne dobrote in usmiljenosti to terpljenje, ki nam ga pošlje, za popolno plačilo vzeme, — tisti hlapec, kteremu je kralj deset tisoč talentov dolga odpustil, ko ga je kleče prosil, zdi se tebi, moj kristjan, srečen; ali pa tvoja sreča, moj grešnik, ni večja, če tebi kralj nebes in zemlje zbríše neskončni dolg tvojih grehov zavoljo križev in težav, ktere s ponižnostjo nosiš? Modri Salomon pravi: „Kraljeva jeza se s poterpežljivostjo potolaži;“ tako se tudi serce Gospoda Boga prej in bolje ne omeči, nego če grešnik težave voljno nosi. — Egiptovskega Jožefa so bratje v Egipt prodali. Ob času velike lakote poznej predenj pridejo, Jožef je nje stiskoval, ali krivice in čezredne sile jim ni delal. V stiski so med seboj rekli: „Mi smo si to težavo po pravici zaslužili“? Ravno tako moramo tudi mi

grešniki pri vsaki nesreči, pri vsaki nevolji izklicati: „To kazen, te križe si mi zavoljo svojih grehov po pravici zaslužimo.“ Moramo pa se Bogu tudi zahvaliti, da nam je mogoče s tako malo troho, kakor so težave tega sveta, Gospodu Bogu grešni dolg odrajtati.

2. Misli dalje: O kako nesrečni bi mi grešniki bili, če Bog na tem svetu ne bi hotel zadostenja za grehe od nas vzeti in če bi nas vsa kazen na unem svetu čakala. Joj, joj nam, če se nam kazni na večnost odlagajo. Tam bomo na večne čase terpeli in Gospodu Bogu vendar nikdar ne bomo mogli zadostiti. Na zemlji, dokler živimo, še vendar eno ali drugo milost od Boga prejmemo, na unem svetu bode nam pa vsaka milost zaperta. — Na tem svetu nam Bog grehe odpusti, če je objokamo, na unem svetu bomo grehe objokovali in Bog nam jih vendar ne bo odpustil. Če smo na tem svetu en den žalostni, smo pa drugi den veseli, na unem svetu pa žalost nikdar ne bo henjala. Če bomo ondi nespokorjeni v peklju prebivali, nas nihče ne bo tolažil, nam nihče polehkotenja ne bo prinesel. — Bolečine na duši in na telesu bodo vedno rastle. Vsak počutek bo imel posebno muko in to na večne čase. Bog nas nespokorjene ne bo pogledal, kakor ljubeznjiv oče, ampak kakor ojster sodnik, zakaj če brez pokore na uni svet pridemo in s težavami ničesa ne odslužimo, bomo na večne čase — nič drugo kakor zaverženi grešniki.

Sklep.

Glej moja kerščanska duša! kako dobro je, da na tej zemlji terpimo ter se skoz voljno terpljenje večne nevolje rešimo! — Terpite toraj voljno kerščanski bratje in sestre! Kratek je čas našega življenja, in kratek čas terpijo križi in nevolje na tem svetu. Terpite, ker tako veselje, kakor je nebeško, je tudi vredno, da za-nj še bolje, kakor za posvetno blago vroče srage točimo! Ali točimo je iz ljubezni do tistega, ki nas je na križu od večnega pogubljenja odrešil; točimo je v imenu Jezusovem. Amen.

Pridiga za IV. povelikonočno nedeljo.

(O radovednosti; gov. A. M.)

„Nobeden iz med vas me ne popraša:
Kam greš?“ (Jan. 16, 5.)

V v o d.

Veliki četrtek, večer pred svojim terpljenjem je Zveličar naš več časa se pogovarjal s svojimi učenci in jim je posebno pravil, kako jih bo zapustil, nazaj k Očetu šel in jim sv. Duha poslal. Kar je takrat govoril, so sv. evangelisti in posebno sv. Janez, njegov ljubljeneč, še precej na tanko zapisali. Od tega govora prebira sv. mati katolijska cerkev svojim pravovernim vsako nedeljo en kos ves velikonočni čas. Danes ste slišali, kar je Jezus svojim učencem rekel: V kratkem grem k Njemu, ki me je poslal in nobeden izmed vas me ne praša: Kam greš? Kakor da bi se čudil, da ga nobeden ne praša. Drugekrati so ga namreč vselej popraševali, česar niso zastopili in so ga večkrat popraševali tudi take reči, katerih jim ni bilo treba vedeti. Zavoljo te njih radovednosti jih je tudi večkrat posvaril. — Vsak človek ima neko posebno željo v sebi, da hoče zvedeti to, kar mu je neznanega. To željo imenujemo radovednost. Ona je sama na sebi dobra in potrebna, ker drugači bi se naš um nikdar zbistriti ne mogel in ostali bi nevedni, neumni, kakor otroci, preden k pameti pridejo, preden okoli sebe popraševati začnejo: kaj je to, kaj uno; zakaj je to, zakaj uno? Ali ta naša radovednost se večkrat spridi in grešna postaja. Ker smo vsi radovedni, bom danes nekaj povedal, o radovednosti in pokazal, kdaj je naša radovednost slaba in grešna; kdaj pa dobra in potrebna. Pripravite se!

R a z l a g a.

1. Naša radovednost je slaba in grešna:

a) Kedar hočemo skrivnosti, opravila in zadržanje svojega bližnjega zvedeti. Se nahaja veliko ljudi, ki sami na-se in na svoje opravila čisto pozabijo, to pa vse vedeti hočejo, kar se po drugih hišah godi, kako drugi živijo. So ljudje, ki na skritem, kakor tatovi skrivnosti svojega bližnjega lovijo. V ta namen pripravijo na svojo stran otroke in posle, da jim na uho prinašajo, kar doma yidijo in slišijo. Taki radovedneži so pa tudi kaj jezični in kar tu in tam poberejo, po vasi nosijo in razglašajo, naj si bo dobro ali slabo, resnica ali laž; to jim je vse eno. To svoje hudobno opravilo pa opravljajo tako zvesto, kakor bi bili za to po-

sebno plačani. Kdor ne veruje tega, ta se lahko prepriča, če popraša, kaj se po kotih govori, kaj se govori pri kolovratih, pri studencih ali tam, kjer se po dve ali več s škafof na glavi ustavijo itd.

2. Grešna je radovednost tudi takrat, kedar hoče človek zvedeti take reči, ktere nam je Bog v svoji veliki modrosti zakril, kedar hoče človek zvedeti, kako se mu bo v prihodnje godilo. Nespamet prevelika in žalibog! vendar je resnica, da nahajajo se ljudje, ki hodijo k sleparskim prerokom in prerokinjam, da jim s kvartami ali s tem da na dlan gledajo itd. povele, kako se jim bo v prihodnje godilo; ali se bodo oženili ali bodo dolgo živeli, ali bodo srečni in tako dalje. Kako neumno je pač to, da človek pri takih siromakih srečo išče, ki samih sebe srečnih storiti ne znajo in ne morejo. Taki so, ki za majhen dobiček Bogu veliko nečast delajo in svojega bližnjega goljufujejo. Njih goljufije pridejo velikrat tudi na dan, pa čuda! človek se vendar ne zmodri. — Nahajajo se res tudi tako imenovane „zamaknjene“ t. j. ženske s tako boleznijo, da v duhu tudi prihodnje reči vidijo: pa takih se ne najde vsak dan. Veliko je pa takih, ki se zamaknjene delajo, da ljudi goljufujejo. Še le lani je bila v Gorici žena, kateri je delo smerdelo, jesti in piti je pa vendar hotla. Kar naenkrat se dela, kakor bi bila zamaknjena. Hitro je bila polna hiša ljudi vsak dan pri tej čudni prerokinji. Ali kedar so jo žendarji prijeli in v luknjo odpeljali, hitro je ozdravela in nič več ni znala prerokovati. Ljudje pa, ki so pri njej sreče iskali in jej veliko dnarjev zmetali, so se za ušesi praskali. — Še eno scer smešno, pa renično in poducljivo. K taki sleparki je šel nekdanj oženjen in po žensko oblečen mož. Skušati jo je hotel in jo je prašal, kaka bo njegova prihodnjost. Baba pogleda na dlan in kaj učeno mu pravi: Omožila se boš, to ne more biti drugači; ali gorje tebi, mož bo s teboj tako hud, da kamnu se boš smilila. Mož se nasmeji, se da spoznati in baburo prav do dobrega našeška. Pravijo, da od tistega časa ne prerokuje več. Ako bi se vsem tako godilo, gotovo veliko manj greha bi bilo na svetu.

3. Radovednost je tudi slaba, kedar hoče človek take reči zvedeti, ki so njemu in drugim škodljive. Takih izgledov imamo v sv. pismu. Eva je radovedno ogledovala prepovedani sad in se s kačo pogovarjala. S to radovednostjo je sama sebi in nam vsem veliko nesrečo napravila in ta svet v dolino solz spremenila. — Mojzes v svojih prvih bukvah nam pove, da lepa Dina je šla iz gole radovednosti v mesto Sihem gledat, kako se oblačijo Kanaanske žene. Sin tamošnjega poglavarja zagleda njeno lepoto in jo oskruni ter njo in vso njeno hišo v veliko sramoto pripravi. Dinini bratje so zato tisto deželo z vojsko obsuli in jo čisto pokončali; kar je bilo možkega, so pomorili, žene so pa v

sužnost odpeljali. To je lepa Dina s svojo radovednostjo storila. In takih zgledov imamo še veliko.

2. Kdaj je naša radovednost pa dobra? Kedar gre za našo časno in večno srečo. Časi so taki, da si le tisti zamore pošteno kaj služiti in se živiti, ki se je kaj naučil. Toraj je tista radovednost dobra, ki človeka priganja v šolo hoditi, koristne bukve prebirati in tako se učiti, kako je treba in mogoče v kmetijstvu, rokodeljstvu napredovati. Taka radovednost bistri nam glavo, požlahtnuje serce, obvaruje nas greha in nas srečne dela tukaj na zemlji.

Posebno dobra pa je radovednost, ki zadeva naše večno zveličanje; kedar je človek radoveden slišati, o čem se bo ob nedeljah v cerkvi govorilo pri pridigah in pri kerščanskem nauku, in če ne more v cerkev iti, da doma druge, ki so v cerkvi bili, skerbno popraša, o čem se je govorilo, da potem po teh naukih živi. Ta je prava radovednost.

Prava radovednost je ta, če si človek prizadeva zvedeti, kar je zapisanega v svetih bukvah, da tedaj rad take bukve prebira, ali brati poslušá. Tak zgled prave radovednosti nam ponuja nek služabnik Etijopške kraljice Kandace, od kterega sveto pismo pove, da je sv. pismo vedno seboj nosil in pridno prebiral, da bi spoznal, kako bi Bogu dopadel. Na poti iz Jeruzalema je ravno bral iz svetega pisma prerokove besede: „Kakor jagnje je bil peljan v zaklanje in ni svojih ust odperl.“ Angelj Gospodov se Filipu prikaže in ukaže, naj se temu služabniku približa. Filip ga popraša, ali tudi zastopi, kar bere; in mu odgovori; Kako bom zastopil, ker mi nobeden ne razloži. Filip mu začne tedaj razlagati svete pisma od konca do kraja. Nevernik je spoznal resnico in se dal pri tej priči kerstiti, ter postal je goreč kristjan; Filip pa je zginil spred njegovih oči. Posebno je hvale in priporočbe vredna tista radovednost, ki človeka priganja večkrat pogledati v svoje serce, da bolj in bolj spoznavlja svoje slabosti, da se tem bolj ve in zamore varovati grešnih priložnost, sam sebe premagovati in tako greha se varovati, — tista radovednost, ki človeka priganja večkrat pogledati v svoje serce, da spozna svoje grehe in jih obžaluje; — tista, ki . . . premišljevati, koliko je Bog storil za naše zveličanje, in kako slabo mi za-nj skerbimo. Taka in enaka radovednost je dobra in zveličavna.

Sklep.

Tedaj stori prava radovednost, da nam v nebesa pomaga in nas že tukaj srečne stori. Varovati se pa moramo one hudobne radovednosti, posebno vedeževanja, ki je v prvi božji zapovedi prepovedano, ki človeka že na tem svetu nesrečnega dela in na ve-

komaj pogubi. Bistrimo um, napredujmo v pravi modrosti, požlah-
tujemo in čistimo serce, da rastemo kakor v starosti tako tudi v
modrosti in ljubezni pri Bogu in ljudeh. Amen.

Pridiga za V. povelikonočno nedeljo.

(Zakaj in kako moramo moliti? Gov. J. A.)

„Prositate in se vam bo dalo“
(Luk. 11, 9.)

Vvod.

Ljubi moji ^{prosimi} farmani! Se tri dni bo gorela velikonočna sveča,
in potem bo ugasnila; še tri dni bomo gledali podobo našega Zve-
ličarja, kakor je od smerti ustal, in potlej nam bo zginila spred
oči; zakaj čez tri dni bomo obhajali spomin njegovega vnebohoda,
ko je zapustil to revno zemljo in se podal k Očetu. Aposteljmi so
dobro vedeli, da jih bo Jezus zapustil; in zato so se mu zadnje
dni pred vnebohodom še posebno priporočevali in naročevali, kaj
naj jim sprosi od Očeta. Tako glejte je tudi katoljska cerkev zadnje
tri dni pred vnebohodom za molitve odločila in procesije vpeljala,
da bi te dni še posebno Boga prosili in vse svoje dušne in telesne
potrebe mu potožili. *zato se imenuje ta teden tudi prosni teden*

V imenu katoljske cerkve povabim tudi vas, ljubi moji far-
mani, da tudi vi radi, z veseljem in v obilnem številu pridete k
procesijam; da, če že ne morete vse trikrat priti, se vsaj med sebo
verstite in vsaj enkrat ali dvakrat pridete! — Le tistih ni treba
zraven k procesijam, ki nimajo nobene potrebe, ne dušne ne telesne,
ki so že sami dovolj bogati in od Boga nič ne potrebujejo. Ali je
pa kateri med vami tak, da bi ne imel nobene potrebe? — In če
ga ni, naj pride in prosi, in dobil bo, česar bo prosil; zakaj Jezus
sam nam govori in pravi: „Prositate in se vam bo dalo.“ In da bote
toliko raji prišli, in toliko boljši prosili, naj vam danes razložim:
Zakaj in kako moramo moliti. Le zvesto poslušajte!

I. del.

1. Zakaj moramo moliti? Ali bi ne bilo brez molitve
ravno tako dobro? Ali ni škoda časa, kar ga pri molitvi zamudimo?
— In čemu bi tudi Boga prosili, saj naš Oče ve, česar potrebujemo,
še preden ga prosimo! — Je že prav — saj tudi kerščanski starši
veste, kaj je vašim otrokom potrebno, pa vendar hočete, da vas

prosijo. Vi veste, da bo otroku treba malice in jo imate že pripravljeno, pa je vendar pred ne daste, preden vas ne prosi. Vi veste, da bo otroku treba novih črevljev, ker so ti že stergani, da bo treba novega jopiča, ker ta je že premajhen, nove kikle, ker ta je že zdelana — pa vendar hočete, da vas otrok prosi. In dobro se vam stori, kedar vas otrok prosi in toliko raje mu daste. Tako tudi naš nebeški Oče ve, česar potrebujemo in ima že pripravljeno, pa vendar hoče, da ga prosimo, da mu tako svojo vero, svoje zaupanje, svojo čast skažemo.

2. Čemu moliti, pravijo nekteri, Bog je že od vekomaj sklenil, kaj mi bo dal in ravno tako, kaj mi bo odrekel! Takim odgovori sv. Avguštín in pravi: „Res, Bog je od vekomaj sklenil, kaj ti bo dal, pa le če ga bodeš prosil.“ — Bog je tudi tvojo molitev od vekoma videl in po njej sklenil.

3. Brez molitve ne moremo prav živeti, in tudi ne v nebesa priti. Živi se že brez molitve; tudi živina ne moli in je še včasih prav debela; ali kerščansko živeti, v nebesa priti ni mogoče brez molitve. Kdor hoče v nebesa priti, mora namreč zapovedi deržati — zapovedi pa ne more deržati brez gnade, gnade pa Bog ne da brez molitve; zakaj „Bog bo dobrega duha le tistim dal, ki ga prosijo.“ In brez njega, brez njegove pomoči nič ne moremo. — Sv. Terezija sama od sebe pravi, da molitev je potrebna k pravemu poboljšanju. Molitev pravi, je bila pot in vrata k vsem gnamam, ktere mi je Bog dodelil in po molitvi me nikoli ni brez tolažbe od sebe pustil. In tudi pravi, kakor je hitro molitev nekoliko opustila, kmalo je v marsiktere grehe in zanikernosti zabredla.

4. Molitev nam je potrebna, ker nas Jezus sam k temu priganja in zapoveduje: Molite, nikar ne nehajte. Molite brez prenehanja. Prosite in se vam bo dalo. — Jezus sam je tolikokrat in tako goreče molil, kakor pravijo cerkveni učeniiki, nam v žgled, da tudi mi brez molitve zveličani biti ne moremo. —

5. Človek brez molitve je ptica brez perut, ki se nikdar k Bogu povzdigniti ne more; je riba brez plavut, ki oterpne, je vojak brez orožja, barka brez jadriv in vesla, mesto brez varha. — Brez molitve ne moremo dobro delati, se ne poboljšati — in tudi v nebesa ne priti. — Kar je svetnikov v nebesih vsi so le po lojtri molitve gori prišli. — Ja molitev je tisti meč, s katerim je Mojzes Amalekíte premagal; molitev je tisti kamen, s katerim je David Goljata pobil; molitev je tisti žrebelj, s katerim je Jael sovražnega vojvoda Sisara pribila; molitev je tista trobenta, s katero je Gedeon sovražne Madijanite v beg zagnal; molitev je tedaj tudi tisto orožje, s katerim zamoremo tudi mi sovražnike našega zveličanja premagati.

Morebiti je pa molitev le nekterim potrebna, vsem pa ne? Sv. Avguštín pravi, da smo pred Bogom vsi berači. In prav ima. Če ima tudi kdo denarja dovolj, pred božjimi očmi je vendar le berač. Le tisti ne prosi, ki misli, da je dovolj bogat. Ali Bog

pravi po sv. Janezu: Ti misliš, da si bogat, pa si reven, boren in siromak. Če kdo ima denar, pa zdravja nima; če ima obleko, pa morebiti miru vesti, gnade nima — in če bi vse to imel, zagotovila nima, da bi ne mogel danes ali jutri to zgubiti. — Eden tedaj mora Boga prositi, da bi te gnade dobil in dobrote, drugi pa, da bi jih ne zgubil.

II. del.

Če smo pa vsi berači pred Bogom, se moramo tudi tako obnašati, kakor berač, če hoče kaj dobiti.

1. Berač je prvič ponižen. — Berač se že od daleč odkrije, pohlevno stopi črez hišni prag — v hišo si skor ne upa, v veži postoji in prosi ponižno za en dar božji. — Tako ponižno je molil cestinar — in uslišan je bil. — In modri Sirah pravi, da molitev ponižnega oblake predere in ne neha pred, da je uslišana. — Človek ne more drugače, da more ponižnemu beraču dati — tako se mu smili; in tudi Bog se našim prošnjam ne bo ustavljal, če ga bomo le ponižno prosili. — Če pa kateri berač gerdo in s silo tirja, če se tako obnaša, kakor bi mu morali dati, nas taká obnaša razžali in brez daru ga odženemo. Oh in koliko je kristjanov, ki se tako prevzetno še clo v čerkvi obnašajo — ali je potem čuda, če jih Bog ne usliši?

2. Berač mora prositi drugič spoštljivo in spodobno, če hoče kaj dobiti. — Kdor bi prišel kralja ali cesarja za kaj prosit, pa bi le kake dve besedi do kralja govoril, potlej bi se pa po podobah v sobi oziral, s psom se igral, s kakim drugim govoril: gotovo bi kralja razžalil, da bi mu ta nič ne dal. Tako bo Bog naše prošnje tudi le uslišal, če zbrano, pobožno molimo. Kdor se pa pri molitvi okoli sebe ogleduje, kdor se z drugimi zgovarja, ali na druge reči misli, tak je raztresen, se nespodobno pred Bogom obnaša, in naj nikar ne misli, da ga bode Bog uslišal. — Vendar je pa razločiti, ali je raztresenost radovoljna ali ne; če ni radovoljno raztresen, ampak si prizadeva, ptuje misli odganjati — mu Bog ne zameri. Še svetniki niso mogli brez vsake razmišljenosti moliti. Sv. Bernard sam se je pritožil, da mu velikokrat pri molitvi druge misli v glavo hodijo. Ko se je pa pričlo njega nekdo hvalil, da on lahko brez vsake razmišljenosti moli, reče mu Bernard, da mu hoče svojega konja dati, če en sam Oče naš brez razmišljenosti moli. Uni je precej pripravljen in koj začne zebirati. Pa komaj par verstie zmoli, obstoji in praša: Ali bom pa zraven konja tudi sedlo in ujzdo dobil?

3. Berač mora tudi pametno in resnično prositi. — Če je mlad in močen in zdrav, pa kruha prosi, nobeden ni tako neumen, da bi mu ga dajal; tako tudi Bog tega noče dati, kar si sami lahko pridobimo; postavim, žegna na polju, pri gospodarstvu

zanikarstvu ne bo dal; tudi Bog lenuhov ne podpira. Stori sam, kar moreš, kar pa sam ne moreš, pa prosí Boga in ti bo pomagal.

4. Berač mora nadležno, silno prositi, da več dobi. — Velikokrat na prvo prošnjo odrečemo — če nas pa le prosí, nazadnje vendar damo. Tako tudi Bog. Kanaansko ženo Jezus ni koj uslišal; prijatelj je o polnoči dolgo moral terkati. In sv. Jakob piše: Človek naj prosí in naj v veri nič ne dvomi; kdor namreč dvomi, je podoben morskim valovom, ktere veter sem ter tje meče.

5. Berač ne sme darovavca žaliti. Če ga zmirja, kolne, žali, darove zapije — drugokrat ne bo dobil. Tako Bog tudi tistim ne more dajati, ki ga žalijo, njegove dobróte v greh obračajo.

Sklep.

Tako ste tedaj danes slišali, ljubi moji, kako nam je molitev potrebna in kako moramo prav moliti. To sem vam zato povedal, da bote te dni in za naprej prav molili. In potem se bo spolnila Jezusova beseda tudi nad nami: Prosite in se vam bo dalo. Amen.

Pridiga za pondeljek križnega tedna.

(Kaj imamo iskati? Gov. J. A.)

„Iščite in bote našli!“ (Luk. 11, 8.)

Vvod.

Kedar kdo zmed vas pride v oštarijo, v štacuno ali kam drugam, vselej ga barajo, po kaj je prišel, kaj bi rad! Ali bote tedaj meni zamerili, če vas tudi jes pobaram: Po kaj ste prišli danes tu sem, po kaj drugekrat pridete? Kaj ste popred tam zunaj po polji hodili in klicali? Ali ste mar kaj zgubili in iskali? Povejte, po kaj ste prišli, kaj iščete?

I kaj iščemo, pokaj v cerkev hodimo, po kaj smo danes prišli? Mi smo danes tu sem prišli in hočemo še dva dni priti k procesijam; ker cerkev tako ukazuje in ker je to že stara navada, da vsako leto te tri dni v procesijah hodimo po polji in skupno Boga prosimo: „da bi sad zemlje dal in ohranil! Letos pa smo še toliko obilniši prišli in toliko bolj goreče Boga prosili za žegen ali blagoslov na polji in pri gospodarstvu, ker je bila lani pičla letina, ker že moramo živež kupovati, in se je tudi dragine bati zavoljo vojske (med Rusom in Turkom), povodinj in nesreč in nas že naprej skerbi, kaj bo, če nam letos na polji dosti ne dozori?

No, če ste zato prosili, ni napčno in vam ne zaveržem takih prošenj — vendar vas pa tudi zavoljo tega preveč pohvaliti ne morem. — Zakaj še za kaj boljšega bi smeli in morali Boga prositi, kakor je vsakdanji kruh, in živež in obleka. Jezus ne pravi samo: Prosite in se vam bo dalo, on tudi pravi: „Iščite in bote našli. Sem vam tedaj včeraj pravil, kako moramo prositi, da se nam bo dalo; naj vam pa danes pravim: kaj moramo iskati, da bomo našli! Pripravite se.

I. del.

Kaj tedaj moramo najpred iskati pri Bogu z molitvijo? za kaj moramo najpred moliti? Na to nam Jezus naravnost odgovori rekoč: „Iščite najpred božjega kraljestva in njegove pravice; in vse to (namreč časno) vam bo priverženo“. — Kaj pa se to pravi: božjega kraljestva iskati? To se pravi najpred za dušo, za dušne dobrate, za odpuščanje grehov, za resnično poboljšanje, za gnado božjo, z eno besedo za večno zveličanje skerbeti. In kdor tako dela, tako prosi in išče, tisti prav dela in bo tudi dosegel. Zato nas je Jezus v Očenašu tako učil, da naj pred (v prvih treh prošnjah) za čast božjo, za duhovne dobrate prosimo; v četrti prošnji še le za vsakdanji kruh in v sedmi za odvrnenje nesreč in nadlog. Ravno tako tudi v litanijah molimo najpred, da bi nam Bog odpustil, prizanesel, k pravi pokori pripeljal, naše misli k nebeskim željam povzdignil, potlej še le h koncu prosimo, da bi sad zemlje dal in ohranil. — Kdor tedaj najpred duhovnih, večnih dobrot išče, tisti prav moli, in taka molitev je Bogu tako všeč, da ne da samo teh dušnih dobrot, ampak zraven še časne priverže. To vidimo nad Salamonom. Bog se mu je v spanji prikazal in je rekel: Prosi me, kar hočeš, da ti dam. In Salomon je tako prosil: „Ti o Bog si svojega hlapca za kralja naredil in vendar sem le slab (neskušen) mladeneč, in ne vem ven ne noter. Zatorej te prosim za modro serce, da zamorem tvoje ljudstvo soditi in razločiti med dobrim in hudim; zakaj kdo bi zamogel soditi to ljudstvo, tvoje ljudstvo, tako veliko?“ In ta molitev je Bogu dopadla in je rekel Salamonu: Ker si to prosil in ne za dolgo življenje, bogastvo in pogin tvojih sovražnikov, ampak za modrost, glej zato bom storil po tvoji besedi in ti bom dal modro in zastopno serce, kakošno nihče pred tebo ni imel in za tebo ne bo imel; pa tudi to za kar nisi prosil, ti hočem dati, namreč bogastvo in čast; tako, da ti nobeden ne bo enak izmed vseh kraljev iz prejšnjih časov“.

Tako bi tedaj mi najpred morali za dušne dobrate prositi, in časne bi nam Bog privergel. — To vidimo očitno pred nami in nas vsakdanja skušnja uči. Kdor le za to skerbi, kako bi Bogu zvesto služil, kako bi se mogel greha varovati, zmiraj bolj v dobrem rasti; kako se takemu navadno v časnih rečeh godi? Ali ne

mar prav in dobro? Ali niso taki zdravi, srečni, zadovoljni in v imenu? Pa saj tudi drugači ne more biti. Ker se varujejo slabe družčine, zapravljanja — prepira, tožbe, sovraštva; ker so pridni, delavni in varčni zavoljo Boga; imajo potlej tudi res srečo in časnega blaga za potrebo!

II. del.

Ali pa mar ne smemo za časne reči prositi? O ja — če prav prosimo, tudi! Pa pri časnih rečeh moramo vselej pristaviti, če so k našemu zveličanju, če je božja volja, če je Bogu k časti! — Le to je napačno, če najbolj za časne reči prosimo, in najpoprej, za dušne pa nič ali malokdaj. To je potlej neumno in narobe. — Saj nas pamet sama uči, da časne reči so minljive, nečimerne, od danes do jutri; da niso primerjati dušnim dobrotam in tistim, ki nas tam čakajo! In vendar je toliko kristjanov, ki tako narobe molijo; le bolj za časne, minljive reči prosijo. Taki so otrokom podobni. Na sejmu se otroci k tistim prodajalnicam postavijo, kjer je sterdenje in sladkarija na prodaj; mlade dekleta tje, kjer so lepe pisane rute; odraščeni in stari pa kupujejo tako orodje, ki sicer na videz ni lepo, pa je terdno in stanovitno! Kdo bolj pravega išče in kupuje? Ali mar ne odraščeni? Ali niso pa otroci najbolj neumni, ki sladkarije kupujejo, ki so od danes do jutri, ki so kmalo povžite, ki pa še večkrat zlo škodujejo na zdravji? — Takim otrokom smo tedaj mi podobni, ko le časne reči od Boga iščemo in prosimo.

Zato pa taka molitev Boga tudi ni vseč; ja še zamerimo se mu zavoljo take molitve. Če bi ti šel pred cesarja, pa bi za en krajcar prosil, ali bi se mu ne zameril? Pri cesarju se prosi za 1 gl., za 10, 100 gl. in več, pa ne za en krajcar. En krajcar ti tudi lahko najzadnji cesarjev služabnik da. — Kralj Aleksander je nekemu vojaku, ki mu je življenje otel, 50 talentov srebra dal. Vojak pa se je branil in rekel, da mu jih je 10 talentov dovolj. Na to pravi Aleksander: Za tebe je morebiti res 10 talentov dovolj, ne pa za me, ki sem kralj. Jes te hočem po kraljevsko obdarovati. — Toraj če Boga, kralja nebes in zemlje, prosimo, moramo ga za kaj velicega prositi, za celo kraljestvo, namreč za nebesa in za pomočke jih doseči; kdor kaj časnega prosi, ta za nič prosi; ne kakor bi časne reči nič cene ne imele, ampak ker so v primeri k večnim res zgolj nič (Avguštin).

Iz tega vidite, kako smo že večkrat napčno molili. Le za časno prosimo, ki nima nobene prave cene, in ki jih nam Bog tako priverže. Ne skerbite, kaj bote jedli, ali pili ali s čem se oblačili; po vsem tem neverniki poprašujejo. Živiš že 20, 30, 50, 70 in več let — pa povej ali si bil še kateri dan brez jesti? Ali ni tedaj prevelika skerb za časno napčaa, pa še, če pri časnih skerbeh na večne dobrote pozabiš. (Neumna prošnja Diogenova, da naj mu Aleksander

s pota gre, da mu ne bo sence delal.) — Prosimo toraj pred za dušne, potlej še le in s pogojo za časne. Bog je naš dobri Oče, ki nam hoče še kaj boljšega dati, kot je revno to življenje. Prav je, če prosiš za dolgo življenje, pa le da bi se poboljšal, in pravo pokoro delal; prav če prosiš za premoženje, da bi pošteno živel in ubogim pomagal in cerkvam; ali če ti Bog ne da, ne bodi žalosten, hoče ti dati nebeške darove. — Če ti ne da zdravja, bolje za tvojo dušo — zdrav grešiš — in lahko nebesa zgubiš — bolen pa za nebesa služiš. — Če ti otroka vzame, ne bodi žalosten; bolje za tebe in za otrokovo zveličanje.

Sklep.

Toraj preljubi! Bodimo pametni; ne prosimo le za časne ampak velikeveč in najpoprej za dušne, večne, nemenljive dobrote. Zapomnimo si nauk in nesimo ga sebo in ravnajmo po njem; nauk Jezusov namreč, ki pravi: Iščite najpoprej božjega kraljestva in njegove pravice in vse to (namreč časno) vam bo priverženo. Amen.

Pridiga za torek križnega tedna.

(Kje in kako moramo terkati. Gov. J. A.)

„Terkajte in se vam bo odperlo.“
(Luk. 11, 9.)

Vvod.

Naš Gospod in Učenik Jezus Kristus nam molitev s temi besedami priporoča: Prosite in se vam bo dalo; iščite in bote našli; terkajte in se vam bo odperlo! Te besede so pač imenitne in vredne, da bi jih vselej pred molitvijo malo premislili. Zato sem želel, vam jih prav na drobno razložiti. Pervi dan sem vam pokazal, kaj prva verstica v sebi ima; namreč: prosite in se vam bo dalo; in kako moramo prositi, da se nam bo dalo. Včeraj sem vam razkladal drugo verstico: Iščite in bote našli in sem vam povedal, kaj moramo najpred, najbolj iskati. Danes toraj ostane še tretja verstica: Terkajte in se vam bo odperlo! Jes tedaj prašam:

Kje in kako moramo terkati, da se nam bo odperlo? In na to hočem tudi ob kratkem odgovoriti, vi pa pazljivo poslušajte!

Razlaga.

Če kdo iz ptujega črez dalj časa zopet domu pride, pa je že noč in vrata domače hiše so že zaperte; pa poterka in mu hitro

odprejo, ga veselo sprejmejo, mu lepo postrežejo in mehko posteljejo; kaj ne, kako to dobro dene? — Če bi pa kdo hodil po ptujih krajih, pa bi zašel in se v kakošnem gojzdu zgubil, če bi burja brila, dež ali celo sneg šel in zraven bi bil nazadnje vendar prišel do človeškega stanovanja, pa bi mu ne hotli odpreti in ga ne pod streho vzeti: ljubi moji! ali bi ne bilo to strašno, in milo in žalostno?

Ko sem to premišljeval, pride mi na misel neka prigodba, ki se je v Ameriki zgodila. Nek Indijanec se je zgubil in dolgo taval po gojzdu. Nazadnje vendar ugleda neko luč, gre za njo in pride do hiše nekega Evropejca. Poterka na vrata in prosi prenočišča. Ali neusmiljeni gospodar, ko ugleda da je zgubljeni človek le Indijanec, spodi ga od hiše in s psi požene nazaj v strašni gojzd, v černo noč! — Črez nekaj časa pa se zgubi tudi Evropejec in ko dolgo blede po gojzdu, nazadnje vendar pride do neke indijanske kočice. Gospodar Indijanec, ko sliši, da se je Evropejec zgubil, ga prijazno sprejme, mu postreže z najboljšimi jedili, kar jih ima, mu postelje na medvedovo kožo, in drugo jutro, ko se je Evropejec pokrepčal, ga spremi tako daleč, da ga zopet na pravo pot pripelje. Preden pa se ločita, praša Indijanec Evropejca: Ali me mar nič ne poznate; pogledjte me malo bolj natanjko? In zdaj še le je Evropejec spoznal, da je to tisti Indijanec, kterega je pred nekoliko časom tako po pesje od hiše spodil!

Ljubi moji poslušavci! Ali se vam ne stori milo pri tej povesti? Ali ni Indijanec lepši ravnal, kakor Evropejec? Ali bi mogli vi tako terdoserčni biti, kakor ta neusmiljeni človek? — In vendar jes pravim, da smo mi velikokrat še bolj neusmiljeni in terdoserčni kakor ta Evropejec; zakaj glejte, mi ne odpodimo od naših vrat le kakošnega ptujca, kakošnega Indijanca; poslušajte, mi odpodimo samega usmiljenega Jezusa, ja samemu Jezusu nočemo odpreti, kedar terka. In glejte: Jezus sam večkrat terka na vrata našega serca; kakor piše sv. Janez v skrivnem razodenji: Glej, stojim pri vratih in terkam; ako kdo moj glas posluša, in mi vrata odpre, pojdem noter k njemu in bom ž njim večerjal in on z menoj!

Kako in kdaj pa Jezus terka?

a) Z notrajnim navdihovanjem, z glasom naše vesti, ko nas po vesti opominja, da bi greh zapustili, pokoro delali in se poboljšali. Povej, ljubi moj! ali nisi slišal takih navdihovanj in občutil? Glej Jezus je terkal, ali si ga pa tudi poslušal, ali si mu odperl, ali si ga noter pustil in ubogal?

b) Jezus terka na vrata našega serca po opominjevanji svojih namestnikov, po lepih naukih staršev in duhovnih pastirjev. Oh kolikokrat je Jezus že na to vižo terkal na tvoje serce; ali si pa tudi vrata odperl, ali si opomine tudi k sercu vzal, ali

si tudi ubogal? Oh, ti si svoje serce zaterdil, nisi hotel odpreti, ampak si Jezusa gerdo proč spodil. — Le povej, ali ni res tako!

c) Jezus terka na vrata našega serca po lastni in ptuji nesreči. Kedar te je kakošna velika nesreča zadela, da te je merzelo živeti in si sklenil poboljšati se, glej, takrat je Jezus terkal; ali pa, če si videl in slišal, kako se je drugim hudo godilo, kako je ta ali uni na naglem umerl, ali te ni nekaj pretreslo in ti nečimernost posvetnega oznanovalo — poglej, takrat je Jezus terkal; ali si ga pa tudi poslušal? ali si mu odperl? ali si ga ubogal? ali si se tudi poboljšal? ali nisi velikoveč Jezusa zopet odpodil; njegovo terkanje v nemar pustil?

d) Jezus terka na vrata našega serca, kedar želi k nam priti pod podobo kruha pri sv. obhajilu. Le spoznaj, da si bil večkrat med letom povabljen k mizi Gospodovi; Jezus je tako rekoč stal pred vratmi tvojega serca in je čakal in terkal, da bi ga bil noter pustil, da bi bila skupaj večerjala — pa ti nisi zanj maral — komaj če si mu enkrat v letu svoje serce odperl in še takrat Bog ve kakošno nagnjusno serce!

e) Jezus terka na vrata našega serca, kedar pride k nam v podobi berača za mil dar ali za prenočišče prosit. Ljubi moj! kedar te berač kaj prosi, moraš vedeti, da je Jezus v njegovi podobi k tebi prišel. Ali pa nisi bil nikoli terd do revežev, ali nisi nikoli nobenega odpodil ali mu vrata zaperl. Glej Jezus je terkal, ali ti si ga odpodil. Saj on je sam rekel: Karkoli bote enemu mojih najmanjših bratov storili, to bom tako sprejel, kakor bi bili meni storili⁴. Če pa si berača spodil, si samega Jezusa spodil.

Pomislite to ljubi moji, in recite, ali nismo mi podobni unemu Evropejcu, ali nismo še bolj neusmiljeni, ko samega Jezusa proč spodimo, ko terka na duri našega serca. — Kako pa on z nami dela? Tako lepo in še lepši kakor uni Indijanec. — Dasi-ravno mi njemu vrata terdovratno zapiramo, je on precej pripravljen, vrata svojega presv. preusmiljenega serca odpreti, kakor hitro na nje poteriamo. Ako ga prosimo v dušnih potrebah, ako prosimo in terkamo pri spovedi za odpuščanje grehov, precej nam odpre svoje milostljivo serce in nam odpuščanje dodeli. Ako terkamo v telesnih časnih potrebah, kakor postavim, zdaj te tri dni v procesijah, precej odpre svoje žitnice in škrinje svojih zakladov. Ali se vam ne zdi, ljubi moji, da je usmiljeni Jezus svoje žitnice in zaklade precej odperl, kakor hitro smo v molitvi jeli terkati na vrata njegovega serca! Ali ne vidite, kako vse zeleni, raste in cveti? Le nikar ne nehajmo terkati, in dal nam bo gotovo tri hlebe in sploh vse, česar potrebujemo; če že ne zavoljo prijaznosti, vsaj zavoljo nadležnosti.

Tako tedaj delamo mi z Jezusom, tako pa on z nami dela. Ali enkrat, ljubi moji! enkrat pa se vam bo natanjko povernilo. Pride čas, in morebiti kmalo, da nas Bog v večnost pokliče. In

takrat bomo terkali na nebeške vrata. Tam pa se nam zna zgoditi, kakor nespametnim devicam. Terkale so na vrata nebeškega hrama, vpile in zdihovale: „Gospod, Gospod, odpri nam!“ Ali on jim je odgovoril: „Resnično, resnično vam povem, jes vas ne poznam!“ Tako pravim, se zna tudi vsakemu izmed nas tam zgoditi, in se gotovo tudi zgodilo bo, če zdaj ljubemu Jezusu vrata svojega serca terdovratno zapiramo, če mu nočemo odpreti, kedar terka po glasu vesti, po svojih namestnikih, po lastnih in ptujih nezgodah, če mu nočemo večkrat na leto vrata svojega serca odpreti, da bi prišel k nam v sv. obhajilu, ali pa če ga v podobi berača odpodimo od svoje hiše. — Če ga mi tukaj nočemo poznati; nas tudi on tam poznal ne bo; če ga mi tukaj zatajujemo, nas bo tudi on zatajil pred Očetom, ki je v nebesih.

Sklep.

Toraj kaj nam je storiti, ljubi moji, da se nam enkrat odprejo vrata nebeške? Če hočemo, da se nam bodo odperle, tudi mi zdaj Jezusu odprimo vrata svojega serca, kedar na nje terka. — Če bomo zdaj njegove nauke in opominjevanja, ki nam jih po vesti in svojih namestnikih in nesrečah daje, k sercu vzeli; če ga bomo večkrat pri sv. obhajilu v serce ali v podobi beračev pod svojo streho sprejeli, potem bomo enkrat s trdnim zaupanjem lahko na nebeške vrata poterkali in se nam bodo gotovo odperle. Saj bomo lahko Jezusa pri besedi prijeli in rekli: Saj si nam sam ukazal in obljubil: terkajte in se vam bo odperlo. Amen.

Pridiga za sredo križnega tedna.

(Moč molitve; gov. M. T.)

„Slehern, kdor prosi, prejme.“ (Luk. 11, 10.)

Vvod.

Jezus Kristus, ktereга imenuje apostelj „Jagnje za nas zaklano od začetka sveta“, je izšel od Očeta, in prišel k nam v dolino solz in terpljenja. Po dokončanem delu odrešenja pa je spet svet zapustil, in se vernil nazaj k svojemu Očetu. Ravno to pot, katero si je izvolil naš Zveličar, da je na svet prišel od Očeta in se spet nazaj k Njemu vernil, mora iti tudi naša molitev. Le kraj, od koder gre, je drug, ker hodi z zemlje do nebes, in se z nebes spet na zemljo vrača. Ali kakor je Jezus pri svojem rojstvu prišel na svet v največi revščini, je pa pri svojem vnebohodu brezštevilo

trumo pobožnih očakov iz stare zaveze za sebo v nebesa peljal; tako se vzdiguje naša molitev iz dežele rev do sedeža večno milostnega Boga vsa revna in pomanjkljiva, in se nazaj k nam vrača z nezmernim povračilom, tako, da z Jakobom lahko rečemo: „Ko sem šel črez Jordan, nisem imel družega, kakor palico, in zdaj grem nazaj z dvema čredama.“ Zato sv. Dionizi primerja molitev vervi ali verigi, ki je z nebes do nas spuščena, in po kateri se tisti, ki molijo, k Bogu povzdigujejo, in se spet obogačeni nazaj povračajo. Bog jih vleče na se, in oni na se vlečejo Boga. Kako močna pa je ta veriga, s katero sta zvezana nebo in zemlja, ali: Kako šno moč da ima prava molitev, to hočemo danes ob kratkem premišljevati. Tri dni hodimo in molimo; veselimo se, ker molitev ima veliko moč; poslušajte!

Razlaga.

Moč molitve popisujejo cerkveni učenci v več podobah. Imenujejo jo

1. ključ, ki odpera vsake vrata. Tako pravi sv. Avguštín: „Molitev je ključ do nebes. Molitev gre gori, in božje usmiljenje dolí.“ Kakor je molitev Elijeva pri Bogu zamogla, da je nebo kakor železno postalo in ni bilo dežja na zemljo tri leta in šest mesecev; tako je spet njegova molitev zamogla, da je črez tri leta in šest mesecev pohleven dež razpokano zemljo namočil in pogorele zelišča poživil. Ravno tako moč molitve beremo v Jozuetovih bukvah. Ko je bilo namreč pet kraljev Gabaonsko mesto obleglo, gre Jozue s svojo armado tim mestjanom v njihovi stiski na pomoč. Ko kervavi boj s sovražniki že dolgo časa terpi, pa zmaga še ni gotova, oberne se Jozue z molitevjo k Bogu in vpričo svoje armade k Njemu kliče: „Stoj, solnce, mirno nad Gabaonom, in ti, mesec, nad dolino Ajalonsko!“ In Gospod Bog je uslišal njegov glas, ter ni dal solncu poprej zajti, ne mescu vzhajati, dokler se ljudstvo ni zmaščevalo nad svojimi sovražniki. — Poslušajmo sv. Avguštína še dalje, ker nam z malo besedami še veliko enacih zgledov pripoveduje, rekoč: „O kako veliko je nagibovanje k molitvi! kako velika je njena skrivnost! Mojzes je molil na gori s povzdignjenima rokama, da je Jozua premagoval Amalekičane. Po molitvi je bil Ecehija ozdravljen na duši in na telesu. Po molitvi je iz Savlja postal Pavelj in učenik narodov. Po njej je bil Jeremija poterjen v ječi. Danijel je med levi veselja poskakoval. Job na gnoji obhajal zmago radosti. Suzana med starci branjena bila; raj na križi je dosegel razbojnik, Štefan izpod kamenov vzeti bil v nebesa, in njegova molitev je Pavlja sprosilá,“ (ki je takrat še mladeneč varoval njegove oblačila). Gotovo, če se je bilo kterikrat bati, da bi Bog ljudem svojih ušes in nebes ne zaperl, bilo se je tega bati takrat, ko je njegov edinorojeni, nad vse ljubljeni Sin v neizrek-

ljivem terpljenji na križu umiral. Ali tudi takrat je imela molitev toliko moč, da je skesanemu razbojniku vrata v raj odklenila. Pa ne samo nebeških, temuč tudi druge vrata je odperla prava molitev. V apostoljskem djanji beremo, da so verni, ko je bil sv. Peter v železje zakovan in v ječo veržen, neprenehoma za-nj molili. Na to molitev pošlje Bog svojega angelja k njemu v ječo, se njegovega železja dotakne, ki pri tej priči od njega pade, in mu odpre vrata, ter ga spremi prostega iz ječe in iz mesta. Na enako vižo je sv. Eparhi pred vratmi ječ zapertih kristjanov molil, in po dokončani molitvi so vse vrata pri ječah stale odperte; razdrobljeni so bili vsi zapahi in kristjani rešeni gotove smerti. — Ti zgledi naj vam zadosté v prepričanje besed sv. Avguština, ki imenuje molitev „ključ do nebes“.

2. Drugi učeniki imenujejo molitev „orožje z mage in nerazrušljiv zid zoper sovražnike.“ — Tako zveličani Peter Damijanski sv. Dominiku piše: „Pri učenosti se zatekaj vselej k zmagovavnemu orožju molitve.“ In sv. Krizostom od molitve tako le piše: „Kakor tisto mesto, ki ni z zidom obdano, lahko pade sovražnikom v roke, zakaj, če manjka zidú, manjka tega, kar sovražnike odvrta; tako dušo, z molitevjo ne zavarovano, hudoba lahko dobi v svojo last, in jo z malo trudom z vsakoršnimi hudobijami napolni. S prvega se z molitevjo zavarovani duši ne upa približati, ker se boji njene moči in terdovratnosti; zakaj ona jo bolj pokrepča, kakor jed okrepuje telo. Zato tudi hudoba, če nas vidi oboroženo z molitevjo, pri tej priči zbeži, kakor tatje in tolovaji, kedar vidijo švigati meč vojščaka nad svojimi glavami. Kdor je toraj brez tega orožja, je kakor izruvan, ki ga hudoba v vsaktere pregrebe meče.“ — Tako zmagovavno orožje je bila molitev pobožnemu Davidu, preden se je bil z Golijatom v boj podal, in, dansiravno reven pastirček, ki še ni mogel v vojaški obleki hoditi, je vendar s tim orožjem velikana Goljata na tla pobil in sovražne Filičane v beg zapodil. Zato sv. Krizostom na to prigodbo opominja, rekoč: „Čemu se čudiš, če molitev pravičnega skernobo tolaži in sovražnike premaguje, ker še celo hudobne duhove izganja?“ — Tako zmagovavno orožje je bila molitev Carigradskim prebivavcem, in vsemu kerščanskemu svetu, ki so bili v letu 718 divji Saraceni (Turki) temu mestu po morji in po suhem s strašnimi vojskami in morijami protili. Novica od te nevarnosti je tudi na Laškem vse v velik strah pripravila. Vse se je treslo in trepetalo pred temi sovražniki kerščanstva, kakor bi bila huda kužna bolezen križem svet vse od kraja davila. V teh stiskah se oberne papež Gregor II. s kristjani vred za odvernjenje te šibe k Bogu z gorečo molitevjo. Kmalu na to pridejo boljše sporočila. Kuga in lakota se vgnjezdite v sovražno armado, in jih v malo časa pokončate dve tretjini. To jih primora, da mesta ne morejo več oblegati. In ko se je še drugih 35.000 z barkami od mesta odpravljalo, jih Bulgarci nanagloma

napadejo in pobijejo 22.000. Druge je vihar po morji saksebi razgnal, tako, da se jih je nekaj potopilo, nekaj na skalah razbilo, in le majhno število jih je še v Siriji na suho prišlo.

Tako je tedaj molitev res „zmagovavno orožje in nerazrušljiv zid“ zoper dušne, pa tudi zoper telesne sovražnike. Še drugi

3. molitev imenujejo, zavarovaven škit (šild) zoper skušnjave hudiča, sveta in mesa.“ — Sv. Ambrož pravi: „Dober škit je molitev, s katerim se vse ognjene puščice nasprotnika odganjajo.“ In sv. Hieronim opominja: „Zmiraj bodi pobožno branje v tvojih rokah, in pogostne molitve v tvojem sercu, da ti ta škit vse puščice drugih misel, ktere napadajo mladost, odganja.“ Znano nam je, da je Jozue mesto Haj z vojsko vzal, ko je svoj škit na kviško držal, in ravno tako je Mojzes na božje povelje roke povzdignjene držal, da so bili Amalekičani premagani. Jozuetov povzdignjeni škit in Mojzesove povzdignjene roke pa nič drugega ne pomenjajo, kakor molitev. S tim škitom zoper sovražnike se je branil David, kolikorkrat ga je kakošna nevarnost zadela. To spričujejo vsi njegovi psalmi, ki niso nič drugega, kakor prosivne, hvalivne in zahvaljne molitve v pesmah. S tim škitom je zavaroval sv. Gregor, s priimkom čudodelnik, sebe in svojega tovarša, ko so ju sovražniki iskali, da bi ju umorili. Ko namreč na neki gori do nju pridejo, so jim bile oči oslepljene, da se na mesto nju dveh dve drevesi vidili. — Enak varh je molitev zoper sovražnike čistosti. To terdi sv. Gregor Nisenski, rekoč: „Molitev je bramba in varhinja sramožljivosti, je pečat devištva, vera zakona in orožje popotnikov“. Kaj drugega, kakor molitev je obvarovala Egiptovskega Jožefa nedolžnega, dasiravno je bilo prilizovanje kraljičino vabljivo, njena sila do njega velika? Kaj drugega, kakor molitev, je Suzano ohranilo neomadeževano pri zapeljavanji starcev, in kaj drugega, kakor molitev, je razodelo njeno nedolžnost? Lep zgled, da je molitev varhinja čistosti, imamo v življenji sv. Krizanta. Postal je še v svoji mladosti zoper očetovo voljo kristjan, za česar voljo je bil v ječo veržen. Ker pa pri njem ni nič izdalo, zroči ga v tovarštvo najnesramnišim nečistnicam. Krizant, dobro vedé, kje mu je pomoči iskati, moli k Bogu in ga prosi, da naj te nesramnice, kakor kaže na glas zagovarjevcev, pospè, da mu ne bodo s poželjivostjo mogle vojske napovedati. Na to molitev so nesramnice res tako terdo pospale, da jih niso bili v stanu poprej zbuditi, dokler jih niso iz spavnice prenesli, in kakor hitro so do Krizanta nazaj prišle, so spet v poprejšaje omotično spanje padle.

Sklep.

Vidite, kristjani! tako je Bog zmiraj varoval tiste, ki so se s pravo, serčno molitevjo k Njemu zatekali, in pri Njem pribežališka iskali. Da pa ne bom dalje govoril od mogočnosti molitve,

rečem, da bi bil na Abrahamovo prošnjo Bog še Sodomi in Gomori prizanesel, ko bi bil v teh mestih le 10 pravičnih našel, akoravno je velikost njih hudobij v nebo na maščevanje vpila. Tolika je toraj moč molitve, da smem reči: Kdor prav moli, ne more grešiti, in če je grešil, pa prav moli, bo gotovo ustal od svojega padca. Priče tega naj mi bodo vsi zapeljivci in vse zapeljane, ker so le za tega voljo padle, ker se jim je molitev pristudila. Pa tudi smem reči, da se bodo le na to vižo na pot pokore zabernile, če prav moliti začnejo. Le tako se bodo spolnile besede Kristusove nad njimi, ko pravi: „Slehern, kdor prosi prejme“. Amen.

Pridiga za god Kristusovega vnebohoda.

(Navzgor hitimo! Gov. R. L.)

„Moža v belih oblačilih sta aposteljnomo rekla: Možje Galilejski! kaj stojite in gledate v nebo?“ (Ap. dj. 1, 11.)

V v o d.

Kedar v kakem velikem mestu kralja ali cesarja kronajo, zbere se tamkej brezštevilna množica ljudi iz vseh krajev kraljestva, da bi gledali to veliko prazničnost in slovesnost. In res se lepe reči vidijo o taki priložnosti. Toda bodisi tu še tako lepo in prijetno, vendar le gledavca prav za prav nič srečnejšega ne stori; in če je bil reven poprej, tudi potlej bogatejši ne bo; in ako je bil nesrečen pred tem, tudi za tem srečniši ne bo. — Ravno tako bi tudi nam vsem nič ne pomagalo, ko bi proti nebesom le samo pogledovali, zraven si pa nič ne prizadevali, tje gori priti in si nebesa v last dobiti. — Ko so aposteljni žalostno proti nebesom gledali, kamur jim je bil Jezus današnji dan odšel, prišla sta dva moža v belih oblačilih — bila sta dva angelja — in sta jim rekla: „Možje Galilejski! Kaj stojite, in gledate v nebo?“ Se mi zdi, kakor bi jim bila hotla reči: „Kaj stojite, in proti nebesom le samo pogledujete? Pojdite, delajte, in prizadevajte si, da tje gor pridete, kamur ste videli zdaj iti svojega Učenika!“ — Ravno tako tudi jes danes vsem svojim poslušavcem zakličem: Kaj pomaga, ako le samo svoje oči proti nebesom obračate, dokler si nič ne prizadevate tje gori priti? Pojdite, ter pridno delajte, in si perute napravite, s katerimi v nebesa poletite! S kakošnjimi perutnicami pa bi zamogli v nebesa zleteti? Poslušajte me, in vam jih bom popisal!

Jelovani 7/591
Lutovlje 24/506

Razlaga.

1. Ptica dveh flofut ali hab potrebuje, da se zamore od tal dvigniti, in kviško zleteti. Ravno tako je tudi nam treba dveh perutnic, ako hočemo v nebesa priti. In ako me z Davidom poprašate rekoč: „Kdo nam bo perutnice dal, da tje gori poletimo?“ vam povem, da si zamoremo perutnice, kakošne jes danes v mislih imam, sami narediti z božjo pomočjo:

Pervi perutnici se pravi: „Varuj se hudega“ to je: varuj se greha! Greh je angelje iz nebes pahnil; greh tudi človeku nebeška vrata zaperl, ter bi mu bila za zmerom zapahnjena ostala, ako bi mu jih milost božja ne bila znova odklenila! — „Kdo bo prišel na goro Gospodovo? in kdo bo stal v njegovem svetišču (svetem kraji)?“ poprašuje kraljevi prerok David (Ps. 23, 2.), in si sam odgovor da: „Tisti, ki je čistih rok in nedolžnega serca.“ — Ako hočemo toraj priti kdaj tje gori na vezelo nebeško goro, in stopiti kdaj v Gospodovo svetišče v nebesih, moramo biti:

a) Čistih rok. — Nikogar nismo v stanu iz tega sveta gori v nebesa poslati, da bi si jih prav ogledal, in potem spet nazaj prišel in nam jih popolno popisal; tudi ni človeški jezik v stanu, nam lepoto veselih nebes prav dopovedati; toraj tudi nebeškega veličastva poprej ne bomo na tanko spoznali, preden sami tje gori ne pridemo. Vendar pa že iz tega, kar nam sv. pismo od nebeškega veselja pripoveduje, lahko posnamemo, da so nebesa neizrečeno lepa in veličastna; in vsa pozemeljska lepota in vse posvetno veličastvo še senca ni proti nebeški lepoti in nebeškemu veličastvu. In ne čudim se svetemu Ignaciju, da je nebeško lepoto premišljevalje zdihtil: „O kako mi zemlja zamerzi, kedar nebesa pogledam!“ Ne čudim se svetemu Pavlju, da je rekel: „Želim razvezan biti, in se s Kristusom združiti!“ — So pa nebesa tako lepa in veličastna, se ve, da ne bodo vsakemu brez razločka v del. Sv. pismo nam pove, da „nič nečistega v nebesa ne more“. Kdor tedaj ni čistih rok, va-nje ne pojde. Po tem takem roke, ki krivico delajo, ki reveže zatirajo, uboge odirajo, niso za nebesa. Roke, ki se po tujem blagu stegujejo, in kar je drugih, sebi prilastujejo, kviško ne morejo. Roke, ki so pri delu zanikerne, pri molitvi nemarne, ravno zgor ne pojdejo. Roke, ki prevzetnosti, nečimurnosti, jezi, nečistosti ali požrečnosti strežejo, zveličanja ne bodo dosegle: Čistih rok nam je treba!

b) Zraven čistih rok nam je k zveličanju potreba tudi nedolžnega serca. — Lepa je bela lilija na polji: kdo bi se z dopadanjem na-njo ne oziral? Ali brez vse primere lepša in prijetniša je nedolžna duša pred božjim obličjem. Nedolžna duša je ljubljena hči nebeškega Očeta; je Jezusova izvoljena nevesta, in posvečen tempelj sv. Duha. Angelji božji so nje tovarši, svetniki in svetnice nje prijatliji in prijatljice, Marija njena ljubeznjiva

matí. Le taka duša, ki nedolžno serce ima, zamore se kviško dvigniti, in se pridružiti vedno vedno veselemu zboru zveličanih duhov in izvoljenih božjih pred svitli sedež božjega Jagnjeta, ga spremljevati, kamurkoli hodi in mu hvalne pesmi peti vekomaj. Res, da se zamore tudi duša dvigniti gori nad oblake v trikrat srečno nebeško prebivališče, ktera je bila nedolžnost serca z grehom zgubila, se pa potem z resnično pokoro zopet omila, toda veliko težji in le z večim trudom in terpljenjem, in pri vsem tem vendar nikdar ne do tiste stopinje zveličanja, ktero bi bila dosegla, ako bi bila vedno nedolžna ostala. Vidite, kaj nedolžnost serca pred Bogom velja!

2. Ptica, ki samo eno habo ali perutnico zdravo ima, se kviško dvigniti ne more; žalostno se po tleh mota, in po kotih pred sovražniki skriva. Tudi nam bi ne bilo mogoče z eno perutnico navzgor se dvigniti in priti gori v nebesa. Treba nam je še druge perutnice, ki se jej pravi: „Stori dobro!“

Prišel je nekega dne k Jezusu bogat mladeneč, je prednj pokleknil, in ga vprašal: „Dobri učenik! kaj naj storim, da večno življenje dosežem?“ Jezus mu je rekel: „Ako hočeš v življenje iti, spoľnuj zapovedi!“ Mu reče: „Ktere?“ Jezus pa je rekel: „Ne ubijaj; ne prešestuj; ne kradi; ne pričaj po krivem; spoštuj očeta in mater; in ljubi svojega bližnjega, kakor sam sebe“. Mladeneč reče: „Vse to sem spolnoval od svojo mladosti; kaj mi še manjka?“ Jezus ga ljubeznjivo pogleda, ter mu reče: „enega ti manjka: Ako hočeš popolnoma biti; pojdi, prodaj karkoli imaš, ubogim razdaj, in boš imel zaklad v nebesih; potlej pridi, in hodi za menoj!“ Iz teh Jezusovih besed posnamemo, da nam k zveličanji ni še zadosti, se le greha varovati, ni še zadosti: ne ubijati, ne prešestovati, ne krasti, ne pričati po krivem itd., temuč je treba tudi dobro delati, si nabirati lepih čednost in dobrih del za večnost. Treba nam je, da smo iz serca ponižni, da smo krotki in pohlevni; da smo potpežljivi in prizanesljivi; da smo dobrotljivi in usmiljeni; da smo zmerni in trezni; z eno besedo: da smo goreči za vse dobro. Glejte to ste tiste dve perutnici, ki nas od tal vzdignete, in nam v nebesa pomorete.

Sklep.

Prikazala se je nekega dne (tako nam v svojih starih pismih pobožni pisavec „Maccarij“ pripoveduje) prikazala se je Marija prečista Devica bogoljubni deklici Katarini Rakoniški (Raconitiae), jej je pokazala usmiljenega Jezusa v svojem naročji in je rekla: „Ljuba moja hčerka! Hočeš biti nevesta mojemu Sinu?“ Deklici se vžali, in jej milo reče: „Oh, revna sem, in nimam dote!“ Jej odgovori božja mati Marija: „Moj Sin po denarji ne poprašuje: le serce mu daj, serce daj mojemu sinu, vedno pripravno serce, njemu zvesto služiti v sreči in nesreči, in tako boš njegova ne-

vesta postala!“ Z veseljem jej deklica to obljubi, in obljubo tudi spolnuje, živi pobožno in bogaboječe vse svoje žive dni. O da bi kakor ona tudi mi vsi Jezusu svoje serce darovali! „Serce (pa) mu darujemo, nam pove sveti Avguštin s tim, da se bogaboječe zaderžimo, svete resnice in reči premišljujemo, pobožno živimo. Zagotovim vam, s takim srcem bi se veselo viši in viši vzdigovali gori nad solnce, mesec in zvezde v večnost vedno veselo.

Videl sem že podobico na popir napisano. Na njej je bilo narisano človeško serce. Vsako stran je imelo razprostreno perutnico, in videti je bilo, kako hitro da kviško leti v nebeske višave. Pod srcem pa je stal napis s temi besedami: „Letelo bom na Gospodovo goro“. Naredimo tudi mi svojemu sercu perutnice, kakošne sem vam danes popisoval. Perva perutnica nam bodi: „Varuj se hudega!“ in druga perutnica nam bodi: „Stori dobro!“ Ž njima se serčno vzdigujmo iz solzne doline, dokler ne pridemo gori na vsele nebeske ravnine, kjer naš ljubi Zveličar ob božjej desnici sedi, in nas, svoje brate in prijatlje, vse k sebi želi! Amen.

Kratke pridige za sv. leto.

I. povelikonočna nedelja.

(Kaj storiti, da se udeležimo sv. leta?)

„Prejmite sv. Duha, katerim bote grehe odpustili, so jim odpuščeni; in katerim jih bote zaderžali so jim zadržani.“

(Jan. 20, 23.)

(Konec.)

Post je drugo dobro delo. Sv. cerkev pač prav ima, da nam je tudi postiti se rekla, da tako svoje za dobro nevkretno meso zatiramo, ga pokorno biti učimo, da smo bolj pripravi delati svoje zveličanje. Pač prav je imel kraljevi prerok David, ki je vselej, ko mu je sovražnik njegove duše kaj nagajal, in mu je nadležen bil, oblekel žimnatno oblačilo, se je postil, in pred Gospodom poniževal, in je uslišan bil, česar je prosil Gospoda. — Izraeljci, ko so o času Judite v nadlogah se znašli, in od sovražnikov stiskani bili, so se postili in pred Gospodom poniževali, in pomagano jim je bilo. — Ninivljani so s postom in resnično pokoro zažugane kazni odvernili, in serditost božjo potolažili. Celo svojim aposteljnem je Jezus post in molitev priporočeval, ker se nekteri hudobni duhovi ne dajo drugači odpraviti, kot s postom in molitvijo. In dan današnji, od kod

toliko pohujšanja, od kod tolikanj dušne slepote, telesne bolehnosti? Med drugim gotovo tudi od nezmernosti, sosebno nezmernosti v pijači: ravno to pa telo in njegovo zdravje popači in dušne moči pomori. Imenitnega moža kardinala Stanislaja Hasija so v njegovi visoki starosti opominjevali, da naj se nikar tako terdo ne posti in večkrat raji kaj po malem je, saj mu vendar ničesa ne manjka; pa zaverne jih resnobno: Spoštuj očeta in mater, da ti dobro pojde in boš dolgo živel na zemlji? Moj Oče je Bog v nebesih, ki hoče, da se postim; moja mati je sv. cerkev na zemlji, ki zapoveduje, da se o teh in teh dneh, o tem in tem času postim. Svojega očeta in svojo mater bom vselej si prizadeval spoštovati in ubogati, ter upam, da bom pa tudi sadu svoje pokore deležen, — tukaj dolgo živel, tam se večno veselil.

c) Milošna ali ubogajme dajanje je tretje dobro delo. Vsi odpustki kaj so drugega kot delo neskončne ljubezni božje in njegovega usmiljenja, in če Bog nas s takošnimi dobrotami tako obilno obdaruje, ali si mi sami sebi ne bomo nič pritergovali, in si kaj dobrih del za srečno večnost, za sv. nebesa pridobivali? Spomnite se Tobija in Kornelija, zakaj nju je Bog tako milostljivo uslišal, in nju obilno obdaroval, česar sta prosila? Milošna je Bogu tako dopadljiv dar, da celo grehe zmanjšuje in jih zbrisuje. Zato si je skerbna mati prizadevala, ljudem v takih okoljščinah na pomoč priti v dušnih in telesnih potrebah. In sv. očetje papeži so se o mnogih časih, kakor so potrebe nanesle, svoje moči in oblasti poslužili, da so vernim tistim odpustke delili, ki so jim po svoji moči s svojim premoženjem na pomoč pritekli. Takih okoljščin nikoli ni manjkovalo. Zdaj je bilo treba pobožne može, goreče duhovne kot misijonarje med ajde pošiljati; zdaj je bilo treba, tu in tam kako sosebno veliko bolj imenitno cerkev zidati; zdaj so Turki ali kaki drugi sovražniki kerščanske vere v naše dežele priderli, ki jih je bilo treba odganjati ali jim plačevati, da niso s kristjani neusmiljeno delali in dežel pokončevali. Mnogokrat so sovražniki ljudi nalovili, da so jih seboj v sužnost odpeljali, pa več dežel, po več tавzent ljudi se je zbralo, da so jih odkupili, in zopet nazaj dobili. In iz naše srečne Evrope kaj bi se bilo vse zgodilo, ko bi se oče keršanstva za njo potegovali ne bili? Vselej je bilo pri odpustkih treba, ubogajme dajati; zatoraj odprite zdaj svoje serce in svoje roke, in bodite usmiljeni in dobrotni, ker je tudi Bog zdaj toliko usmiljen.

3. Treba je dober namen obuditi, t. j. da se vse dobre dela opravljajo z namenom kterega so sv. Oče papež v mislih imeli, ko so oznanili sveto leto. Potreba je tudi, da se o takih časih, ko se odpustki delé, sosebno zadušé studenci, iz kterih se drugi grehi izvalijo, ali, da se pobijajo tiste peklenske pošasti, ki se matere vseh drugih grehov imenujejo. Te pa so: poželjenje mesa, nagnjenje do sladnosti in nesramnega življenja, ki mu je post in zatajevanje sa-

mega sebe najbolj zoperno, in ga najbolj še kroti. — Poželjenje oči, ali želje obogateti, in veliko posvetnega, časnega si pridobiti. Temu so radodeljnost in dela usmiljenja in ljubezni nasproti, in ga močno zatirajo. Napuh življenja ali neizmerne želje pri ljudeh in na svetu veliko veljati. To željo pa znajo močno zaduševati sv. zakramenti, če se vredno prejemajo; sv. molitev, obiskovanje cerkve, premišljevanje svojega cilja in konca, svojega dušnega stanja, in štirih poslednjih reči.

Sklep.

Častivredni Pavelj Segneri nam pripoveduje, da je Bog zveličani Mariji iz Kvire (Quiro) vrednost odpustkov videti dal kakor v nekem zerkalu. Pokazal jej je na očitnem tergu veliko mizo, in na mizi obilno število diamantov in različnih dragih kamencev. Rekel jej je po tem: „Ta zaklad je na razlaganje, in vsakdo si sme od njega vzeti, kar mu je drago, in kolikor potrebuje.“ Vidite, ljubi moji! ravno tako je tudi nam vsem odperto in na razpolaganje nezmerno bogastvo odpustkov, in vsakdo si zamore od njega vzeti za se in za verne duše v vicah, kolikor koli hoče. Kakor pa je potrebno, da človek svojo roko stegne, ter si vzame z mize diamantov in drugih kamencev; ravno tako potrebno je, da kristjan zvesto opravlja, kar sveta cerkev v zadobljenje odpustkov naroča, in živo in stanovitno spokorniško gorečnost ima, ako hoče za se in za verne duše v vicah zajemati iz dragega zaklada odpustkov. Kdor tega ali unega ne stori, ali kdor le mlačno ali le na pol opravlja to in uno, bo s praznimi rokami proč šel od polnega zaklada, ter nič ne bo zajel iz njega niti za sebe, niti za verne duše v vicah. Imejmo spokornega Duha in resnično voljo, za grehe pokoro delati in zadostovati. Usmiljeni Bog bo naše nezmožnosti na pomoč prišel, in nas odpustkov deležne storil v obilni meri. Amen.

II. povelikonočna nedelja.

(Ob svetem letu je lahko spraviti se z Bogom. Gov. S. G.)

„Jes sem dobri pastir.“ (Jan. 10, 11.)

Vvod.

Jezus se imenuje dobrega pastirja, kar je v resnici tudi bil. On ni iskal svojega dobička, temuč kar je bilo zgubljenega — naše duše; — ni želel svoje časti, temuč le božjo čast in naše zveličanje in ko je volkove zagledal, ki so ga hoteli umoriti, svoje črede zapustil ni in ni zbežal. — Če hočeš moj kristjan spoznati, kako dober

pastir je Jezus, poglej tje gori na sveti križ, tam vidiš ljubega Jezusa razpetega in umorjenega, kako grozne muke je prestal, da le nas, svoje ovčice reši večnega pogubljenja! Če hočeš spoznati o človek, kako dober pastir da je Jezus, poglej z vernim očesom tje noter v tabernakelj, tam zagledaš dobrega pastirja v beli obleki posvečene hostije, med nami živi, da nas tolaži in brani nesreče, in da nas pase s svojim rešnim Telesom in očiščuje v svoji sv. rešnji Kervi. Jezus je pač dober pastir, ljubi svoje ovčice, in one poznajo njega.

Ali veliko je Kristusovih ovčic, ki Jezusa nočejo poznati, ki ga zapuščajo, ki dobrega pastirja le jezijo in žalijo. Pa Jezus dobri pastir jih še vedno kliče, naj bi se povernili, poboljšali in z Bogom spravili. Posebno čas svetega leta je tista doba, ko Jezus dobri pastir vse zgubljene ovčice premilo kliče k Bogu nazaj. In kdor hoče poslušati dobrega pastirja veseli glas, ta se posebno zdaj v sv. letu zopet z Bogom celo lahko spraviti zamore: Ob svetem letu je prav lahko spraviti se z Bogom. To vam hočem danes razlagati.

Razlaga.

Mislimo si kako živinče, ali celo ovčico ali jagnje, ki si je od svoje črede in pastirja zašlo; kako mekeče in kliče svojih; in kako veselo je in pazljivo poslušaj, če zasliši znani glas svojega pastirja. Berhko in kerhko skaklja za glasom in kmalo je zopet pri čredi in pastirju na varnem. Tudi mi, zgubljene ovčice, se celo lahko posebno zdaj ob sv. letu k Bogu povernemo in se ž njim spravimo,

1. ker nas Bog tako milo in ljubeznjivo kliče: Naj bi se spreobrnili k Bogu in začeli zopet Bogu služiti. Bog toži po preroku Izaiju: 1, 2.: „Čujte nebesa, in poslušaj zemlja, ker Gospod govori: Sinove sem si zredil in vzgojil, pa me zaničujejo: volec pozna svojega posestnika, in oslek jasli svojega gospodarja; Izraelj pa mene ne spoznava in ne razumeva. Joj grešnemu narodu, ljudstvu prehudobnemu, semenu spridenemu, sinom pokvarjenim, zapustili so Gospoda, kleli svetnika Izraelovega in so odpadli.“ Vendar Bog grešnika milo zopet kliče, naj se poverne in spravi z Bogom, svojim dobrim očetom; posebno zdaj ob svetem letu doni iz božjih ust premili glas, ki zgubljene ovčice k Bogu nazaj kliče: „Jeruzalem, Jeruzalem — grešna duša — spreoberni se k Bogu svojemu Gospodu!“ Da bi se pa zgrevani grešnik ne bal, pred Boga stopiti, se k Bogu poverniti, naj bi ne bil prehudo kaznovan, zopet zaslišimo zgubljene ovčice veseli glas iz očetovega serca (Iz. 1, 18.): „Pridite in presodite me, govori Gospod: Če so vaši grehi kakor škerlat, se zbelijo ko sneg, in če so rudeči kakor červič ali škerlat, bojo beli ko volna.“ Če bi bil človek vse naj-

veče krivice celega sveta doprinašal, če se pa k Bogu nazaj oberne, postane njegova duša lepa in snažna pred Bogom. Zato Bog tolikokrat kliče grešnika, mu obljubi vse prizanesti in odpustiti; tako vabi tudi nas, le poslušajmo ga! Čujte dobrega pastirja premili glas, ki zgubljene ovčice ljubeznjivo k sebi vabi, da bi se ne pogubile: (Mat. 11, 29.); „Pridite k meni vsi, ki terpite in ste obloženi, in jes vas okrepčam; vzemite moj jarem na se, in učite se od mene, ki sem milega in ponižnega serca, in najdete mir svojim dušam.“ Kdor je dušni mir zgubil, kdor kazen za svoje grehe terpi, in kdor je obložen z butaro smertnih grehov, in nemiren stoji pred jamo večne nesreče, tistega ljubi Jezus, dobri pastir, posebno še zdaj ob sv. letu vabi, naj pride k njemu, naj se z Bogom poravna, da najde časni in večni mir za svojo dušo. Ker nas tedaj Bog tako milo vabi in k sebi kliče, zato je sprava z Bogom posebno ob sv. letu lahka. — Lahka je:

2. zavoljo velike oblasti, katero spovedniki ravno v sv. letu imajo. Jezus je izročil svojim apostelnom in vsem pravorednim naslednikom oblast, objokanim grešnikom grehe odvezovati in odpuščati (Mat. 16, 18—19). Rekel je sv. Petru: „Peter, ti si skala, in na to skalo sezidam svojo cerkev, in pekel je premagal ne bo. In tebi dam ključe nebeskega kraljestva: in kar zavežeš na zemlji, bo zavezano tudi v nebesih, in karkoli razvežeš na zemlji, razvezano bo tudi v nebesih.“ „Sprejmite sv. Duha, komur bote grehe odpustili, so mu odpuščeni, komur jih zadržite, so mu zadržani“ (Jan. 20, 23.). Po teh besedah je Jezus svoji cerkvi, kateri podlaga je sv. Peter, zapustil oblast grehe ali odpuščati ali pa zadržavati, vendar tako, da si najstrašnejše in največe grehe sv. oče papež prideržijo, in nobeden drugi spovednik jih ne smejo in ne morejo odvezati razun v smertni nevarnosti grešnikovi; pa tudi posamezni škofje v svojih škofijah največe grehe sebi priderževajo, naj bi grešnik tembolj spoznal, kako veliki in hudobni so njegovi grehi in jih obžaloval, čem težje sv. odvezo dobi.

Pa letos ob svetem letu je sprava z Bogom polajšana ker sv. oče rimski papež so dovolili, da vsak določen spovednik smejo zgrevane grešnike odvezati če za odpustke sv. leta k spopedi pridejo; in ravno tako so dobili spovedniki navadni in domači oblast ali dovoljenje od škofa svojega, da smejo odvezovati grehe, ktere so si sicer premili viši pastir samim sebi prideržali. — In tako je ob sv. letu prav lahko, spraviti se z Bogom. Namesto da bi grešnik romal v Rim, sv. očeta za odvezo prosit, namesto da bi se človek, ki ga strašno vest peče, pred svojega škofa podal, lahko svojo spoved opravi, odvezo dobi od vsakega navadnega spovednika, kterega si hoče po svojem sercu in zaupanju zbrati. Tako se sramožljiva usta v sv. letu lahko odprejo, zakrilo serce rado odpre, in največi grešnik se v sv. letu z Bogom celo lahko spravi in pomiri.

Velika oblast, katero v svetem letu navadni spovedniki imajo

razteguje se tudi na obljube. Zaobljube so Bogu prijetne, kar človek obljubi, naj tudi zvesto spolnuje, to zahteva Bog od vsakega, ki kako reč zaobljubi: (Num. 30, 4.) „Če se žena kaj zaobljubi in zapriseže, ko je še v očetovi hiši, in še v dekliški mladosti, je zaobljube dolžna, in kar je zaobljubila in zaprisegala, naj v djanju zverši!“ Velikokrat se človek zaobljubi, kar mu je poznej težavno storiti, se zapriseže in pri spolnovanju svoje obljube le bolj Boga žali, ko pa časti. Človek zaobljube opustiti ne sme, tudi v ložejo spremeniti ne, le zdaj v sv. letu ti zamorejo spovedniki kako težavno zaobljubo spremeniti v drugo enako dobro delo, ktereга ložej opravljati zamoreš zavoljo svojega stanu ali slabostne starosti. Tako tedaj je sprava z Bogom v sv. letu celo polajšana.

S k l e p.

Oh ljubeznjivi kristjani, zgubljene ovčice! poslušajte zdaj v sv. letu premili glas našega dobrega pastirja Jezusa Kristusa, ki nas ljubeznjivo kliče in vabi se k Bogu spreobrniti in spokoriti! Ne zaterdimo svojega serca, ne zatikajmo svojih ušes, temuč bodimo pridne Jezusove ovčice, ki njegov glas rade poslušajo in za njim hodijo. Oj hodimo tudi mi radi za svojim dobrim pastirjem Jezusom; če smo ga kedaj zapustili in razžalili, se zdaj v sv. letu zopet z Bogom spravimo, in zvesto za Jezusom hodimo, dokler nas ne pripelje v hišo večnega veselja. Amen.

III. povelikonočna nedelja.

(Kako se žalost v veselje preobrača. Gov. S. G.)

„Vaša žalost se bo v veselje spreobrnila.“
(Jan. 16, 23.)

V v o d.

Kako milo je Jezus po danešnjem sv. evangelju slovo jemal od svojih učencev! Še malo in me več ne bote videli, pa zopet malo in me bote videli; ker pojdem k Očetu. Tedaj nekteri učenci govorijo med seboj: Kaj je to, kar nam pravi: Še malo in ne bote me videli, in zopet malo in videli me bode; in: Ker pojdem k Očetu? Tedaj so rekli: Kaj je to, kar pravi: malo? Ne vemo kaj govori? Jezus pa spozna, da ga hočejo vprašati in jim reče: To se posprašujete, ker sem rekel: Še malo, pa me ne bote videli, in zopet malo pa me bote videli? Resnično, resnično povem vam, da se bote jokali, svet pa se bo veselil; vi bote žalovali, pa vaša žalost se bo obrnila v veselje. Zdaj sicer imate vi žalost, pa zopet

vas bom videl, in vaše serce se bo razveselilo, in vašega veselja vam nihče ne bode vzel.“ Tako usmiljeni Jezus tolaži svoje učence. Vedel je, da jih čakajo hude ure, ko jih bojo hudobneži zaničevali, preganjali, mučili in morili, zato jih tolaži, naj ne obupajo, vse bridkosti bojo prešle in vsaka žalost se jim bo v veselje spremenila, da bojo še le veseli, če smejo in zamorejo za Jezusa kaj terpeti. Vsa žalost pa bo prešla tedaj, ko po dokončanem delu in trudu pojdejo po plačilo v sv. nebesa, kjer bojo Jezusa zopet videli, in se pri njem vekomaj veselili.

Ta vesela tolažba Jezusova velja pa tudi nam revežem v solzni dolini. Kdo bi ne imel težave, ne terpel nadloge, ne zdihoval v boleznih? Pa če za Jezusom pogledamo, premišljujemo večno plačilo, vsaka žalost nam zginе in vsaka težava postane zavoljo Jezusa lahka in vesela! Še vse hujša pa je znotranja nadloga in težava, žalost namreč, ki grešnika mori, ker je menda nepreštevilnokrat dobrega nebeškega Očeta žalil. Oh! grehi in hudobije so nam nakipnile črez našo glavo, zato žalost teži naše serce, strah pogubljenja večnega nas spreha, oko se ozira za nebeškim Očetom pa solze ga zalivajo. Srečen grešnik, ki svoje zmote objokuje še v pravem času, tudi njemu veljajo prevesele Jezusove besede: „Zdaj sicer imate vi žalost, pa zopet vas bom videl, vaše serce se bo razveselilo, in vašega veselja vam nihče vzel ne bode.

Posebno pa je ravno sv. leto tisti čas milosti božje, da se grešnik zopet k Bogu povrača, svoje grehe zapusti, da svojo hudo vest pomiri! Sv. leto je tista doba, ko se žalost spremeniti ima v veselje. Naj bi tudi nam bil Bog milostljiv ravno letos v sv. letu; zato vam želim, danes pokazati: „Kako se žalost obrača v veselje.“ Pripravite se!

Razlaga.

1. Grešnik dobremu nebeškemu Očetu herbet obrača, grešni stvari pa svoje lice in serce, in se Bogu zameri, ga močno žali, pa si zasluži kazen večnega zaverženja, ali pogubljenja. Če se pa grešnik spametuje in k Bogu poverne, svoje grehe obžaljuje, se čisto in zgrevano spove, tedaj mu Bog večne kazni prizanesel ali odpusti, vendar pa mu še naloži časne kazni. To vidimo že na prvem grešniku Adamu in Evi, ki sta nepokorna božjo zapoved prelomila. Bog jima je sicer dolg in razžaljenje pa tudi večno pogubljenje prizanesel, ko njima je obljubil Odrešenika, vendar jima je naložil težavne in ostre časne kazni (glej Gen. 3, 16—23.).

Kralj David je nekega vojščaka Urija nalašč postavil v boju na tisto mesto, kjer je bil sovražnik najmočnejši, in je vedel, da bo Urija umorjen naj bi potem ž njegovo ženo ložej v pregrešnosti živel. Bog mu po preroku Natanu naznani smert. David se zboji smerti in pogubljenja, obžaluje svoje grehe in Bog se ogleda

na-nj, mu zopet pošlje preroka Natana, ki mu pravi: „Bog ti je prizanesel tvoj greh, ne boš umerl; pa ker so se Gospodovi nasprotniki spoteknili nad teboj, ti bo umerl sin, ki ti je rojen iz prešestovanja.“ Tako vidimo in spoznamo iz božjega razodetja, da Bog grešniku razžaljenje, dolg in večno kazen odpusti in zbríše, da mu pa še naloži težavne kazni, ktere mora delj ali menj časa terpeti, naj bi človek svoje grehe obžaloval in Boga nikdar več ne zapustil.

2. Take od Boga človeku naložene kazni, ga velikokrat stiskajo in težijo, da pod njimi žaljuje in joka, da se z objokanimi očmi gostokrat k Bogu obrača in pomoči prosi; Bog pa v svojem nezmernem usmiljenju in neštevilni dobrotljivosti mило pogleda na spokornega grešnika, in mu njegovo žalost oberne v veselje! Kolikokrat je vendar Eva svojo nepokorščino objokovala! Ko je s svojimi obilnimi otroci imela veliko terpeti bolezní in skerbi, gotovo se je vselej spominjala veselega in srečnega življenja v rajú, in gotovo so se jej vselej bridke solze po licu udirale. Ali pa tudi Adam v svoji kazni, ko je moral celi dan težko delati, in mu je zemlja nerodovitna le malo donášala, ko so ga bolezní in nadloge tlačile, ko se je bližala starost in celo najhujša kazen namreč smert, so se mu njegove oči topile v spokornih solzah, da je dobrega Boga razžalil. In ker sta perva človeka tako žalovala, jima je Bog njihovo žalost spremenil v veselje, ko sta namreč svojo časno kazen na tem svetu prestala, bila sta sprejeta k Bogu v nebeški raj, kakor uči sam sv. Duh (Sap. 10, 1—2): „Modrost božja je obvarovala njega, ki je prvi vstvarjen, in ga je iz njegovega greha zvodila.“

Tudi David je žaloval celo svoje življenje in pod časnimi kaznimi zdihoval, solze so bile njegov kruh in pitje. Obilnokrat je zdihoval k Bogu za pomoč: „Oberni se Gospod, reši mojo dušo, pomagaj mi po svojem usmiljenju, saj ni v smerti, kdor se tebe spominja, v grobu pa, kdo te bo častil? Strudil sem se v zdihljejih, vsako noč omivam svojo postelj s solzami in postelj svojo rosím.“ (Ps. 6, 5.) Pa njegovo žalovanje se je spreobrnílo v večno veselje, ktero uživa med zveličanimi.

Sv. apostelj Peter je svojega učenika Jezusa zatajil, da ga ne pozna; se smerti zboji in rajši Jezusa zataji in razžali (Mat. 26, 74.). Ko pa zvezanega Jezusa vlečejo memo Petra, spomene se Peter besede Jezusove: „Preden petelin dvakrat zapoje, boš me trikrat zatajil.“ In Peter odide, pa se joka bridko. (Mat. 26, 75.) Peter je svojo gerdo nehvaležnost objokoval celi čas svojega življenja; neka pobožna pripovedka celo pravi, sv. Peter se je vselej bridko zjokal, kolikorkrat je slišal petelina zapeti, ker mu je njegov greh vselej pred oči uhajal, spokornostne solze so mu na licu naredile grabice; pa vsa njegova žalost se je obrnila v nebeško veselje.

3. Iz tega sledi pa zdaj za nas lepi nauk, vesela resnica za

vsakega spokornika, da, če namreč svoje zmote obžaluje, časne kazni voljno terpi, da se mu ta časna žalost spremeni v večno veselje. „Vaša žalost se bo v veselje spremenila, ktereга veselja vam nihče ne bo mogel vzeti“, uči Kristus. In zopet nas tolaži, ko pravi: „Zveličani so žalostni, ker oni bojo potolaženi“ (Mat. 5, 5.). Tudi sv. Pavelj nam ravno to zagotavlja: „Žalost, ki je po Bogu, prinaša spokornost za večno zveličanje, posvetna žalost prinaša pa smert.“ (2. Kor. 7, 10.)

Posebno veseli čas, ko se spokorimo, ki žalost v veselje obrača, je letos sv. leto, ker imajo več priložnosti, kaj dobrega storiti, več moliti, več sv. meš služiti, več usmiljenja do bližnjih revežev skazovati, več sv. potov in pobožnih obhodov storiti; tako si zamorejo zaslužene kazni prikrajšati ali celo zbrisati. Zdaj v sv. letu lepo milo sije solnce božjega usmiljenja do objokanih spokornikov. Jezus svoje sv. serce odpira vsem, ki so ga kdaj žalili ali zapustili, naj bi v presvetem sercu zopet mir, veselje in zveličanje našli. Največe veselje pa naj naše serce občuti v sv. letu zavoljo velikih odpustkov, ktere spokorni človek, ktereга greh peče, pokora teži, ravno v sv. letu zadobi. Kar bi spokorni grešnik zavoljo bolezní, starostí, in slabosti celo svoje življenje zadosti pokore ne storil, to si zamore odkupiti v sv. letu z odpustki; in kar bi še tam v vicah imel odsluževati v težavnem terpljenju in očiščevanju, te in vse časne kazni mu Bog v sv. letu zbríše v sv. jubilejskem odpustku: Pokoro polajšati, terpljenje pokrajšati, in žalost v veselje spremeniti želi naš dobrotljivi nebeški Oče vsem pravim spokornikom. Veselimo se tedaj sv. leta, storimo vse, kar je treba za sv. odpustke, da zadobimo odpuščenje vseh zasluženih časnih kazni.

Sklep.

Sv. Peter Alkantarijan, rojen od pobožnih staršev na Španskem, je celo svoje življenje prav pobožno in oestro spokorno živel, da je postal vsem lep izgled sleherne čednosti: ubožstvo je voljno prenašal, čistost tako ljubil, da se še v bolezní svojim menihom ni dal dotakniti. Svoje telo je zatajeval v vednem bedenju, postu, bičevanju in mrazu. Boga in bližnjega je toliko ljubil, da je večkrat moral na zrak pod milo nebo iti, da se mu je v sercu vneta sv. ljubezen ohladila. Neštevilne grešnike je pripeljal na stezo spokornosti in k Bogu nazaj. Ko je tri in osemdeset let star umerl, videli so njegovo dušo v nebesa iti. Po smerti pa se je prikazal sv. Terziji rekoč: „O srečna pokora, ki si mi zaslužila toliko nebeško slavo.“ (Brev. 19. okt.) Čujte čujte pobožne dušice, ki hodite po sterminski stezi spokornosti, ki žalujete za svoje in tuje grehe, le nikakor ne opešajte, slava in veselje v nebesih vas čaka obilna. Obračajmo toraj sv. leto v svoj dušni prid, in žalujmo in jokajmo zavoljo svojih grehov celo svoje življenje, da bi, ko se tudi nam

bo Jezus prikazal kakor pravičen sodnik, bil usmiljen nam ubogim grešnikom in našo žalost spremenil v večno veselje v nebeškem kraljestvu. Amen.

IV. povelikonočna nedelja.

(Odpustki pomagajo iz vic k Očetu. (Gov. S. G.)

„Grem k Očetu“ (Jan. 16, 10.)

V v o d.

Jezus je zapustil zemljo in šel k Očetu. Tudi nam ta svet ni prava domovina, tudi mi vsi bomo zaporedoma slovo jemali, ko se nam zadnja ura približa, in duša, če si zasluži, pojde v hišo srečne večnosti za Jezusom k Očetu domu! O srečen človek, ki v svoji smertni uri s svetim Alojzijem, kateremu so tovarši bližnjo smert naznanjevali, reči zamorete: „Veselim se tega, ker v hišo Gospodovo pojdem“! O vekomaj blaga duša, ki se po dokončanem delu in trudu iz te solzne doline loči in reči sme: Pojdem k Očetu v nebeško večno veselje.

Pa veliko je takih ljudi, ki za nebesa premalo skerbijo. So taki, ki večji čas svojega življenja v grehih preživijo in le v poznejšem času stezo spokornosti nastopijo, pa njih smert prenaagli, da si ne morejo vseh zasluženih kazni odslužiti. Zopet je veliko takih, ki se še le na smertni postelji z Bogom spravijo in po čisti zgrevani spovedi sicer od Boga odpuščenje grehov dobijo, pa pokore delati več ne morejo! Ali take duše pojdejo k Očetu v nebesa? Težko če! ker še imajo časne kazni odsluževati. Ali pojdejo v pekel? Tudi ne, ker jim je usmiljeni Bog grehe odpustil. Sv. vera nas uči, da za take dušice, ki so sicer stezo spokornosti nastopile, pa niso celo očiščene, je poseben kraj: vice, kjer se očiščujejo in so kaznovane, in še le po odsluženi kazni smejo reči: Pojdemo k Očetu v sv. nebesa! Ravno letos je za vse spokornike na tem svetu in verne duše v vicah tisti veseli čas — sv. leto — ko se jim v odpustkih sv. leta zaslužene časne kazni ali prikrajšati ali celo odpustiti zamorejo. Da bi tedaj mi sv. leto dobro porabili, sebi in vernim dušam — svojih staršev in prijateljev — zaslužene kazni odsluževali, poglejmo danes tje v vice, da bi po smerti tje ne prišli! „O v i c a h vam želim danes kratko spregovoriti.

R a z l a g a.

Neskončno usmiljeni Bog je pripravil za take duše, ki se tukaj zadosti spokoriti ne utegnejo, poseben kraj — vice, kjer se oči-

ščujejo in svoje kazni odsluževajo. Da je neki taki kraj, da so vice, nas uči

1. že zdrava človeška pamet. — Bog je namreč neskončno svet, in nič grešnega, nesvetega, pri sebi v nebesih ne obderži, dokler mu ni podobno, zato nas opominja Jezus: „Bodite popolni, kakor je vaš Oče nebeški popolen“ (Mat. 5, 48.). Kdor še tedaj ni zadosti popolen, ne sme k Bogu, pa Bog ga tudi zavoljo malih slabosti in nepopolnosti majhene vekomaj od sebe ne zaverže, temuč dušo pošlje v vice, da se tam spopolni, očiščuje. — Bog je najlepši, najčistejši, in človeške duše k sebi ne sprejme, dokler si svoje obleke oprala ni, dokler nima snažne svatovske obleke na sebi, dokler svojih kazni ne odsluži, ki so jej po odpuščenih grehah še ostale. Dokler se duši grešni madeži celo ne operejo, grešne rane ne zacelijo, je Bog pri sebi ne terpi, temuč jo pošlje v vice, dokler ne postane čista in lepa v božjih očeh. Neskončno pravični Bog je vekomaj zaverigel tudi ne bo, in je ne more zato, ker je pravičen, mora tedaj biti med nebeškim rajem in peklom nek kraj, ker iz pekla nihče več ne pride, v nebesa pa nič omadeževanega ne ide, mora biti kraj, kjer zgrevane duše svoje časne kazni odsluževajo, in ko jih prestojijo, so rešene in pojdejo v nebesa.

2. Da so vice resnično, nam je sam Sin božji naznanil v tisti znani prigodbi zapravljivega hlapca. (Mat. 18, 24—35.)

Posebno dva lepa nauka nam Jezus v tej prigodbi daje. Pervič da Bog vse grehe, ko bi jih bilo deset tavžent, ko bi jih bilo ko listja in trave, ko bi jih bilo ko peska in kapljic v nezmernem morju, zgrevanemu grešniku rad odpusti in spregleda. Drugi nauk je: če pa potlej človek se bližnjega ne usmili, ne skerbi za dobra dela, se ne trudi zadostovati za svoje grehe, in če se celo ne spokori, in če ga Bog poprej na sodbo pokliče, mora iti njegova duša še v vice, dokler zadnjega dolga ne spleča, dokler zadnje kazni ne odsluži.

2. Kakošne kazni pa tedaj so v vicah, v čem obstojijo muke, ktere morajo verne duše v vicah terpeti? Tega nam Bog sicer ni razodel, in Jezus le pravi: Gospod je hlapca dal mučiteljem; kako in s čem so duše tam mučene, tega celo na tenko ne vemo; vendar smem reči, da terpljenje v vicah je strašno, kazni so grozovitne in težavne.

a) Mislimo si gerdo in terdo je čó; mislimo si jokanje takih revežev, mislimo si zdihovanje in klicanje jetnikov v tisti ječi, mislimo si muko od glada umirajočega človeka; to je še le temua in slaba podoba tega, kar duše v vicah terpijo! One vidijo nad seboj nebeško mizo obilno obloženo, pa se še prisesti ne smejo; one gledajo, kako se njihovi znanci — zvoljeni — pri nebeški večerji radujejo, pa se jim še ne smejo in ne morejo pridružiti, kar jim grozovite muke dela. Mislimo si v poletni vročini pri težkem delu

na širokem polju žejnega človeka, kako je težko delo, počasi opeša, usta se posušijo, gre za studentem, pa ga ne najde, oslabi, omedljuje! mislimo si to, te imamo malo podobo terpljenja v vicah! (Ps. 41, 2.) „Kakor jelen poželjuje po studentu hladne vode, tako poželjuje duša moja za teboj o Gospod;“ to se po vsi pravici sme obrniti na verne duše v vicah. One so žejne in vidijo, kako Jezusova rešnja Kri iz njegovih svetih ran se razteka iz nebes na vse kraje sveta, in okrepuje vse skušane, tolaži vse žalostne, očiščuje vse objokane grešnike, duše v vicah grozovito žejo terpijo! To je strašna muka! Mislimo si dete, ki dolgo — celi dan ali še več dni — svoje ljube mamice videlo ni; mati pridejo domu, se mu oglasijo, se milo joka, rado bi vstalo pa ne more; kako caplja, z rokicami mahlja, glavico vzdiguje, če ga mati v naročje ne vzamejo, je to največa muka za dete! Tu imaš kristjan le senco tistega terpljenja, ktero verne duše v vicah terpijo; na nje se dajo obrniti besede sv. Avgušтина: „Nemirno je moje serce, dokler v tebi o Gospod Bog ne počiva“. Verne duše vidijo dobrega nebeškega Očeta, vidijo svojega prijatelja Jezusa Kristusa, vidijo svojo ljubeznjivo Mater Marijo, pa še ni tista ura pritekla, da bi zamogle čiste pred Boga stopiti; še ni prišla tista doba da bi smele se radovati pri svojem nebeškem ženinu in se pri Marijinem tronu veseliti.

Sveto pismo nam še drugači terpljenje vsaj nekoliko razodeva in kaže, ko nas uči

b) da verne duše v vicah se v nekem ognju očiščujejo. Sv. apostelj Pavelj namreč Korinčane podučuje govoreč: Vsakega delo bo očitno: Gospodov dan bo vse razjasnil, ker v ognju se bo razodelo, in kakošno je slehernega delo se bo v ognju skusilo, če je kdo zidal na podlago, zlato, srebro, biser, les, seno, slamo. Če pa čigavo delo zgori, bo kvaren — poškodovan — on pa bo rešen, vendar tako kakor po ognju. (I. Kor. 3, 10—15.) Te besede sv. Pavlja razlaga sv. Ambrož tako-le: „Ko sv. apostelj Pavelj piše: Bo sicer rešen, vendar po ognju, s tem kaže, da bo sicer zveličan, da pa mora ognjeno kazen prebiti, da se v ognju osnaži, vendar ne bo, kakor pa vsi hudobneži, vekomaj v ognju gorel.“ (In ep. 1. ad Cor.) Nek pekoč ogenj tedaj v vicah gori in duše očiščuje, zato uči sv. Avguštin: „Ogenj v vicah, je strašnejši, ko vse muke, ktere videti, občutiti, in si misliti zamoremo“. (Mehlers Beispiele 6, 411.)

3. Strah in groza nas mora sprehajati, bati se moramo, da ne bi tudi mi v ta ogenj vic ne prišli; skerbeti mora vsaki grešnik, da se reši muk, ki ga v vicah čakajo. Menda želite zvedeti pomočke, ki nas obvarujejo vic? Če nočeš nekđaj v vice priti, pomoček je

a) spokorno življenje. Ko bi grešnik neštevilne grehe bil storil, vendar mu največemu hudobnežu obupati ni, ker ostru pokora potolaži jezo božjo, tako da mu usmiljeni Bog z grehi vred tudi vse zaslužene kazni odpusti. Sv. Terezija je že v mladosti po-

božno živeti začela, v poznejši dobi jo je neka mlačnost napadala, ali vendar se zopet poprime goreče spokornosti, v kateri stanovitna ostane do smerti. O tej spokornici beremo: Da pri njeni smerti so videli Jezusa med trumo angeljev, in da so videli njeno čisto dušo v podobi golobčeka iti v nebesa.

Človek, kristjan! če čutiš, da si Boga razžalil, delaj ostro pokoro s tim, da pobožno moliš, se postiš, usmiljenje skazuješ do bližnjega, vredno sprejemlješ svete zakramente, da zatajuješ sam sebe, strahuješ in tepeš svoje grešno telo, po tem te Bog v ognju vičinem kaznoval ne bo!

b) Sv. odpustki. Sv. katoljška cerkev nas uči: Da odpustek je odpuščanje časnih kazni, ktere bi imeli na tem svetu ali pa v vicah terpeti. Kdor tedaj zavoljo nezmožnosti, slabostne starosti in bolehnosti ostre pokore delati ne more, naj se marljivo poslužuje svetih odpustkov, posebno se letos sv. leta naj vestno udeleži, da si kazni zaslužene ali celo zbríše ali vsaj prikrajša muke, ki ga v vicah čakajo.

Sklep.

Moram skleniti! Učil sem vas o vicah, razlagal strašne kazni v vicah, tudi pomočke zoper vic sem vam povedal namreč ostra spokornost in pa sv. odpustki. Oh ljubljene kristjani! le delajmo ostro pokoro, hodimo po težavni in stermini stezi za Jezusom. Šel je v nebesa, da nam hišice pri Bogu pripravi, in ko jih vredi, bo zopet prišel po naše duše. Oh živimo tako, porabimo sv. leto tako, da, kedar ljubi Jezus po nas pride, nam ne bo treba v vicah terpeti, in zdihovati, temuč živimo tako, da naše duše pojdejo za Jezusom naravnost v nebeško večno veselje. Amen.

V. povelikonočna nedelja.

(O pravi spokornosti. Gov. S. G.)

„Ako bote Očeta kaj prosili v mojem imenu, vam bo dal.“ (Jan. 16, 23.)

V v o d.

Danešnje sv. evangelje nam govori o molitvi in nam daje obljubo, da nam Oče nebeški bode vse dal, za kar ga prosimo v Jezusovem imenu. Nastopimo tudi križev teden, in hodili bomo tri dni v procesijah, prosili in molili za razne potrebe. Le prosite, naj nam Bog varuje in blagruje naše njive in nograđe, — pa vendar prva potreba je, da nam Bog pomaga, rešiti in zveličati naše duše:

„Kaj pomaga človeku; ako celi svet . . . Brez pokore pa ni zveličanja; tudi nam veljajo besede: „Ako se ne poboljšate in ne spokorite, bote vsi pogubljeni.“ Zatorej nam sv. cerkev — skerb-ljiva mati — vabi, naj pokoro delamo in po pokori deležni postanemo odpustkov sv. leta. Da vas pa še bolj spodbadam, pravo pokoro delati, hočem danes o pravi spokornosti kaj spre-govoriti. Poslušajte!

Razlaga.

Jezus je svoji cerkvi zročil vso oblast, da zamore ravnati s podložniki svojimi tako, da jih ložej in gotovejše v nebesa spravi. Enim zadostuje samo nauk in ko ga slišijo, se ga radi deržijo; za druge je treba šiba, je treba kazni naložiti, da se po kazni poboljšajo in spokorijo. Tako je storil že sv. Pavelj, ki je razuzdanemu Korinčanu za kazen naložil, da se kristjanom več družiti ne sme, ga je zaverigel — izobčil — zmed poštenih Korinčanov. Tako je tudi sv. cerkev namestnica Jezusova nalagala in še nalaga greš-nikom kazni ali spokorila v Jezusovem imenu, naj bi človek svoje telo ostro pokoril, da bi njegova duša na sodni dan rešena bila. In ojstra je bila pokora, ktero je sv. cerkev v prvih časih spokornikom nalagala; po več let, ja! celo svoje življenje so morali delati ojstro pokoro. (Priložnost je, kaj povedati o štirih verstah spokornikov).

2. Ravno tako so delali spokorniki poznejših časov; za izgled hočem nektere spokornike naznaniti, naj bi spoznali, kako zvesto in strogo so se oni, naši predniki, pokorili, kako slaba pa je danda-nešnji naša pokora.

O sv. Peregrinu se bere, da celih trideset let ga nikdar niso videli sedeti na stolu; opešan in strujen si je počival na terdi pe-čini; noč in dan je v molitvi prebedel; vsak dan se je spovedoval. Ravno taka je z Marijo Egipčansko in z drugimi spokorniki.

3. Tako strogo so se nekdej kristjani spokorili, kaj pa mi zdaj, kakošna pa je naša spokornost? Vprašaj se kerščanski mla-deneč, koliko si že opravil spokornih del za svoje zmote in grehe? In kerščanska deklica, koliko si že zmolila za svoje razuzdanosti? Še ti priletna ženkica in sivolasni možak, koliko noči si že v molitvi prejokal za pokoro svojih mladostnih neumnost in pregreh, koliko sv. meš si ob delavnikih in sopraznikih Bogu daroval za odpuščanje svojih grehov? In ti bogoropnež, koliko imaš že po-kore opravljene za vse bogoropnosti, ki si jih menda mnogokrat storil, ko si po nevrednem sprejemal sv. rešnje Telo, brez obžalo-vanja svojih grehov?

Glas se nam vzdiguje v našem sereu: Malo, še malo, nič, celo nič še imamo spokornosti. Ker pa brez prave pokore nihče v nebesa ne pride, zato nas skerbna mati sv. cerkev gosto opominja, naj

bi vsak po svoji moči se pokoril. V različnih časih povzdiguje sv. cerkev povabilo k spokornosti v adventu in postu, posebno tudi zdaj

a) v križevem tednu, naj bi se zbirali verni kristjani kakor spokorniki pri obhodih, in nebeškega Očeta prosili za odpuščenje grehov in zasluženih kazni, naj bi nam dal, česar potrebujemo za dušo in telo, za časnost in večnost. O ljubljeni kristjani, ki vas butara grehov teži, ki vas huda vest peče, in jarem spokornosti tlači, prihajajte te tri dni pred Kristusovim vnebohodom, z združenimi močmi hočemo terkati na nebeška vrata, s pomnoženo gorečo molitevjo hočemo prositi za milost, za odpuščenje, za usmiljenje, za stanovitnost, za rodovitnost in plodnost naše zemlje; in dobrotljivi Oče nebeški nam bo vse dal, kar ga v Jezusovem imenu prosimo.

(Konec prihodnjič.)

Duhovniške zadeve.

Kerška škofija. Čč. gg. so dobili fare: Fugger Fr. št. Marjeta pri Trušnjah, Wucherer Luk. št. Štefan pri Bektanju, Ubelaker Jan. Obermühlbach. Za dekanijska svetovalca sta izvoljena in poterjena čč. gg. prošt Valentinič Ant. za Tinjsko in Jergič spodnjodravsko dolinsko dekanijo. — Za provizorje grejo čč. gg. Fricer Jožef v Kačjo dolino, Jamnik Jožef v Radetinje in Wipfler Ign. v Breitenegg. — Umerli so čč. gg. Mühlböck Al., Pretner Jan. in Gogola Jern. R. I. P.!

Lavantinska škofija. Č. g. Merkuš Ant. je postal župnik v Šetalah, č. g. Klavžar Fr. oskerbljuje župnijo sv. Vida, č. o. minorit Hertiš Ben. postavljen je kot provizorični vikar pri sv. Vidu pod Ptujem. Prestavljeni so čč. gg. kaplani Frece Matija v Laporje, o. Dominikus Grobelnik k sv. Trojici v Halozah, o. Ernest Čuček k sv. Vidu, Simonič Jan. Ev. I. v Ljutomer, Pignar Fr. v Jarenino, Pečnik Jak. v Slivnico pri Mariboru. Č. g. Šijanec J. je provizor v Kamci. Č. g. Pukšič Fr. je zbolel, č. g. Pernavsl Št. je umerl. R. I. P.!

Goriška nadškofija. Č. g. Vidic Fr. gre za kaplana v Kanal.